



169

# Motoristi

MOOTTORIPYÖRÄKERHO 69 RY

N:o 6 MARRASKUU 1978

**Motoristi**

MOOTTORIPYÖRÄKERHO 69 RY

N:o 6 marraskuu 1978. 9. vuosikerta ilmestyy: tammi-, maaliskuu-, touko-, heinä-, syys- ja marraskuussa.

Julkaisija: MOOTTORIPYÖRÄKERHO 69 r.y. jaetaan ilmaiseksi kaikille Moottoripyöräkerho 69 r.y:n jäsenille.

MOOTTORIPYÖRÄKERHO 69 r.y:n hallitus

**Puheenjohtaja**

Simo Nokso  
Kalliokoskenkatu 2 B 10  
48600 Karhula

**Sihteeri**

Mauno Tonttila  
Lankila  
15540 Villähde

**Kassanhoitaja**

Lasse Numelin  
Ruusulankatu 19 A 24  
00250 Helsinki 25

**Kerhoisäntä**

Reijo Relander  
Kyttärintie 26  
45810 Pilkkanmaa

**Varajäsenet**

Antti Karttunen  
Rukatunturintie 3 E 38  
00970 Helsinki 97

Antero Kalliainen  
Kisakatu 2  
44120 Äänekoski 2

**Toimittajat**

Aimo Turunen  
Tornipolku 11 A 28  
06400 Porvoo 40  
Puh. 915-155 588

Eero Mikkola  
36160 Siitama

Jussi Pursiainen  
Päikintie 9  
28360 Pori 36

**Kerhon postisiirtotili**  
numero on 426 781-0

Porvoo 1978 - Oy Uusimaa



# Tervehdys

On ollut oikein mukava vuosi toukusta kerhoon parissa. Joukkoon me on kasvanut sillä jäsenmäärä lähentelee jo yhdeksäsataa.

Tervetuloa uudet mukaan!

Haluan toivottaa jokaiselle jäsenelle

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta! Aimo



**MOOTTORI-  
PYÖRÄ-  
KERHO 69 ry.**

## Puheenjohtajan palsta

Hallituksen kokous Aimon mökillä Porvoossa 18.11.-78. Läsnä olivat: Lasse, Simo, Reijo ja Aimo.

- Pohdiskeltiin millä tavalla voitaisiin parantaa ja kehittää Kontiorallin ohjelmaa. Ehdotuksia löytyi runsaasti ja ne annetaan KR-78 toimikunnalle toteutettavaksi tulevan rallin aikana.
- Yhteistyötoiminta MP-69 -TFMK:n kesken. Järjestetään yhteinen palaveri kerhojen hallitusten välillä.
- MP 69:n juhluvuosi.
  - Valmistetaan diasarja + ääninauha kerhon 10 vuoden toiminnasta. Aineiston kokoavat Aimo ja Reijo.
  - Motoristin juhlanumero marraskuussa 1979.
  - Kerhon historiikin kirjoittaa Torolf Fagerholm.
  - Kerhon toimintaan merkittävästi vaikuttaneiden henkilöiden muistaminen.
- Maaliskuun Motoristiin ilmoitus Kontioralliaiheisen valokuvauskilpailun järjestämisestä.
- Kerhon standardi. Ehdotuksen laatii Martti Lantta.
- Standardin mukaisen lipun aikaansaaminen.
- Kerho pyrkii hankkimaan lahjoituksen alkometrin.
- Hallituksen jäsenille tai muille kokoukseen osallistuville henkilöille korvataan kokouksesta aiheutuvat matkakulut. Matkakulut todetaan

Karhulassa marraskuussa

Lama on ollut jo pitkään aina ajan-kohtainen puheenaihe.

Nyt on lama iskenyt kerhoommekin sillä ainakin minulla on henkinen pääoma ammennettu tyhjiin.

Jotain järkevää ja edistyksellistä tällä palstalla tietenkin pitäisi esittää, mutta mistä sen otat kun omat eväät on loppu ja laman aikana lainapääoma ei liiku joten:

Kiitoksia kaikille niille kerhon jäsenille ja ulkopuolisille henkilöille, jotka ovat kuluneen vuoden aikana omalla panoksellaan mahdollistaneet kerhon toiminnan ja matkapyöräilyn jatkumisen, sekä HYVÄÄ JOULUA JA PAREMPAA UUTTA VUOTTA kaikille kerhon jäsenille toivottaa

Simo

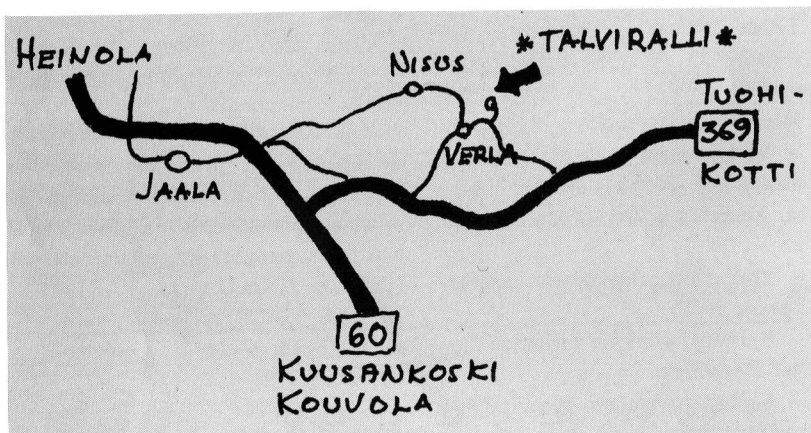
aina kokouksen yhteydessä: Simo Nokso 35,-, Reijo Relander 20,-, Aimo Turunen kokouskulut 30,-. Simolle korvaus puhelimen käytöstä 21,- ajalta 10.4.-18.11.-78, Reijolle 35,- ajalta 1.8.-77 - 18.11.-78, Lasselle 88,- ajalta 27.4.-18.11.-78.

10. Päätettiin seuraavaksi ottaa yhteys Suomen Moottoriliittoon, Liikenneturvaan ja Vakuutusyhtiöiden Tiedotuskeskukseen nykytilanteen kartoittamiseksi.

Pöytäkirjan kirjoitti  
Aimo Turunen

# Talviralli

VALKEALASSA  
helmikuun 3.-4. päivänä 1979 lähellä Verlaa



- \* Opasteet tieltä n:o 369 rallipaikalle.
- \* Ennakkoilmoittautumiset ja 25,- tammikuun 15. päivään mennessä os. Pentti Suutari, 7 C 2, 46140 Vekaranjärvi.
- \* Hintaan sisältyy: Lämmin ateria, voileipäpöytä, telttamajoitus lämpöineen ja alustoineen, sauna, avanto, tarra ja ohjelmaa.
- \* Vapaaehtoinen kisa pakkasta ja matkaa pelkäämättömille pisimmästä saapumismatkasta rallipaikalle.  
Kisa alkaa perjantaina 2.2.-79 klo 00.00 ja päättyy lauantaina 3.2.-79 klo 24.00.  
Matka mummolakierroksineen on pystyttävä näyttämään toteen huoltoasema-, baari-, ym. kuiteilla, joista selviää päiväys ja paikkakunta.
- \* Talviralli 1979 on tarkoitettu moottoripyörillä paikalle saapuville joten autoilevat älkööt vaivautuko.

## Lontoota päivin ja illoin

Lomaviikko Englannissa on lyhyt aika todella päästä sisälle tähän yhteiskuntaan. Viimevuotinen Lontoo – Liverpool – Wales viikko antoi jotain pohjaa. Nyt ehkä tuli hiukan maan tuntemusta syvennettyä viikon aikana Lontoossa ja lähiympäristössä. Pääosa parhaista kokemuksista taas tuli motoristipiirien kautta. Liverpoolin Walter oli järjestänyt yhteydet valmiiksi ja olihan minulla hiukan vuosien mittaan ollut kirje- ja kuvavaihtoa Peterin kanssa. Siellä muuten motoristipiireissä pelataan etunimillä. Englantilaiset tuskin tuntevat kavereiensa taustaa senkään vertaa kuin suomalaiset keskenään. Motorismi on oikotie eri säätyjen välillä ja juuri englantilaisessa elämänpiirissä oma ammatti ja sääty on silloin jätettävä. Vuosienkaan tuttavuuden jälkeen englantilainen ei paljoa tiedä toisestaan ja voi viedä vuosia, että kaveri kutsutaan kotiin käymään. Ja ensikutsu tapahtuu niin, että aina on mukana joitakin muita henkilöitä samalta alalta. My home is my castle. Englantilaisessa kodissa ei niin vain käydä. Siksi käynti onkin elämys kun pääsee ja kun pääsee, vieraanvaraisuus on todella tuntuva.

Oli kiva verrata suomalaista ja englantilaista illanistujaista. Matkan edellisenä iltana olin Helsingissä muutamien yleisesti tunnettujen Honda- ja BMW-motoristien seurassa, viiden hengen poru-

kassa. Lontoon laidalla Hillingdonissa meitä oli koolla 6, jälleen Honda- ja BMW-ajajia, mutta kahden nuoren opiskelijapojan pyörät jäi selvittämättä. He tulivat autolla, selvittelivät kovasti joitain varaosapulmia, mutta pyörämerkki ei ilmennyt heidän sinisessä farmariasussaan, joka olikin tarkoitettu illan pubikäyntiä varten. Yhteiskuntaluokat sekoittuivat kuten Suomessakin, Sen ”kavalsi” selvimmin kielenkäyttö. Se todella on erilaista Englannissa ja se tekee esim. motoristien innokkaan ryhmäkeskustelun kiintoisaksi seurata. Ja vaikeaksikin. Walesilainen kaveri oli varsin omaperäinen persoona, jo 25 v. pyörää ajanut, henkeen ja vereen walesilainen ja korostetusti bemarkisti. Uusi 900 cc bemu oli hoidettu kuin silmäterä. Ja kieli oli omalaatuista. Kun en sitä aina ymmärtänyt, muut kaverit sanoivat: Never mind, emme mekään häntä aina ymmärrä.

Hyvän illallisen jälkeen ajoimme kahdella autolla läpi Lontoon eräiseen publiin, jonka ympäristössä on sopivaa tilaa motoristien pyörille. Se on ihan East Endin laidalla. Tarkoituksellisesti Peter koukkautti kierroksen Endissä ja täytyy sanoa, että se oli kammottava kokemus. Olisi tehnyt mieli kysyä jotain ettei omassa mielessään tekisi vääriä johtopäätöksiä, mutta kaverit vaikenivat. On asioita,



*Peter ja Honda 500 ja walesilainen Bimaristi 900 Graham Peterin talon takana olevan tallin edessä.*

joita sopii nähdä, mutta niitä ei sovi huomata, eikä niistä keskustella. Oli oikeastaan reilu ele pojilta, että he näyttivät tätä olottuvuutta.

Itse pubi oli tosi fiksu paikka. Sakkia oli nuijalla lyöden, tunnelma reipas mutta hallittu. Ei humalaa eikä aggressiota. (Sama kokemus tuli lähtöä edeltäneenä iltana, jolloin Peter käytti minut toisen kaupunginosan pubissa ja jossa pitkään juttelin mm. Lontoossa asuvan saksalaisen bimaristin kanssa. Lontoossa työskentelevä suomalaisystävä taas käytti minut ylemmän keskiluokan muodollisen tyylikkäässä, mutta ”kylmässä” pubissa, Hän kertoi, että aidoin pubitunnelma on niissä, missä kansankerrokset sekoittuvat, tai joissa käy pelkkää työläsi-

keä. No tämä riittänee pubeista, joi luultaisi että Siitaman Eero viettikin lomansa pubielämässä. Muuten, matkan ainoat humalaiset näin hotellin viereisessä pubissa ja he olivat 3 suomalaista rouvaa.

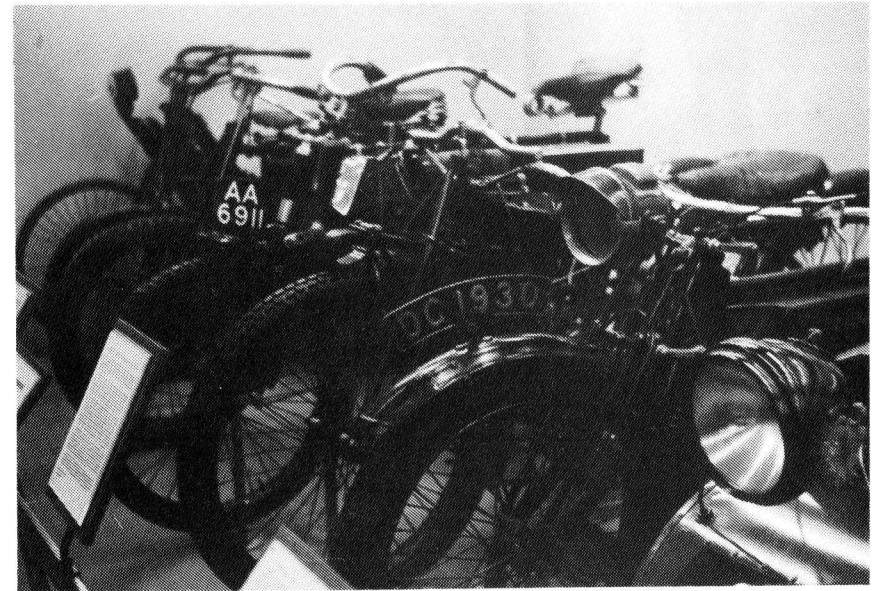
Jos joitain todella merkittäviä vinkkejä suomalaiselle motoristille voisi tuoda, on sitä tieteen ja tekniikan museo. Sen katsomista ei motoristin pitäisi väistää. Siellä on verrattoman havainnollisesti nähtävänä moottoripyörän kehitysvaiheet. Samoin mm polkupyörän, höyrykoneen, auton, palontorjuntakaluston, ompelukoneen, radion ym. Ja uusi avaruustutkimusosasto on häkellyttävä. Tämä museo on kuulun Alberthallin takapuolella, Hyde Park ja Kensington Par-

kin liittymäkohdan tienoilla olevan Exhibition streetin varressa. Samassa kaupunginosassa on jättimäinen luonnontieteen ja geologian museo 40 miljoonine näytteineen ja maan kansallismuseo Victoria and Albert Museum. Siellä on myös äänentallennuksen erikoismuseo ja kansallinen äänitearkisto. Siellä lienee kaikkien moottoripyörämerkkienkin ääninauhoitteet, kuten on muidenkin koneiden äänet, puhumattakaan jättimäisestä luonnonääniä arkistosta. Sorry, tästä kaupunginosasta tuskin löytyy parkkipaikkaa moottoripyörällekään. Sinne on museokeskuksen lisäksi keskitetty tekniikan korkeakoulu ja musiikin ja taiteen opetus tuhansine opettajineen ja kymmeninentuhansine oppilaineen.

Peter poikkeutti muutamassa motoris-

tien suosimassa tarvikekaupassa. Niissä yleensä oli ajovaruste ja pyörän yleisvarustepuolet, mutta merkkitohtainen varaosapalvelu ilmeisesti toimii erikoisliikkeissä. Niin keskeisiä kuin liikkeet olivatkin, niissä ei ollut sellaista vipinää kuin esim. Värisen Veikon kaupassa Tampereella jatkuvasti. Omalaatuinen oli kallis Western Shop, josta lännentyyliä suosivat motoristit saavat farmareita ja saappaita, mutta pääosa asiakkaista lienee muuta nuorisoa. Yläkerrassa oli pikku shop, josta sai hirmuhintaan räikeintä lännen väkivaltaa ja pornoa ja seksivälineitä joiden huippua edusti puolimetrinen neekrinhätä.

Utelin joidenkin englantilaisten motoristien protestointia kypäräpakkoa vastaan. Pojat kertoivat että eniten protes-



*Lontoossa kannattaa poiketa tieteen ja tekniikan museoon, jossa mm. moottoripyörän koko kehitys on katseltavana.*

# Talvitapahtuma

Maaliskuun 10.–11. p:nä 1979 LOMA-KOLILLA Pohjois-Karjalassa. Viikonlopun hinta majoituksineen ja aterioineen 92 mk. Perjantaina saapuille lisähinta 38 mk.

Ohjelmassa mm. perinteiset hiihto- ja pilkkikilpailut.

Tarkemmat tiedot paikasta ja ohjelmasta tammikuun Motoristissa.

Ennakkoi ilmoittautuminen pakollinen postisiirrolla:

Juha Naumanen, tili nr. 1735 32-9.

Ilmoittauduttava 16.2.1979 mennessä.

Tervetuloa!

toidaan pakkoa vastaan maaseutuajossa. Suurkaupungissa kypärän tärkeys hyväksytään. Protestoinnin yksi syy on se, että ihmisten noudatettavaksi säädetään yhä uusia ja uusia lakeja ja säädöksiä. Erään modernin taiteen tunnetuin taiteilijan protesti oli nähtävissä Serpentine Galleriassa. Hän protestoi koko huoneen täyttävällä karmeansymbolisella aineistolla metrijärjestelmään siirtymistä. Kokoelman nimi oli: Celebration pre-metrication 1979.

Suomalainen ystäväni, opiskeluvuosinaan itse vanhaa Triumphia ajanut, kertoi että kaupunkiajomotorismia kohtaan on jatkuvasti kritiikkiä. Autoilijoita hermostuttaa heidän taitava mutta usein yllättävä puikkelehtimisensa muun liikenteen lävitse. Onnettomuuksissa taas motoristin alapää on huonosti suojattu. He pitivät kyllä työmatka-ajossa kypärää ja lujaa nahkapuseroa, mutta alapäässä voi

olla vain kangashousut ja puolikengät tai ohuet sadehousut. Vapaa-aika-ajoon nämä samat motoristit kyllä useimmat pistävät saappaat ja nahkahousut.

Suurin laskemani solo-motorcycles-only parkkipaikka Lontoon cityn pankkikeskuksessa käsitti tarkalleen 50 pyöräpaikkaa. Useimmat lienevät olleet pankkiväen pyöriä. Peterillä on auto, mutta harvoin hän sillä ajaa keski-Lontoossa. Hän käyttää huonoilla säillä maanalaista ja paremmilla moottoripyörää. Auto kuulemma on sietämätön kuluneuvo ruuhkassa, moottoripyörä antaa hiukan enemmän vapauksia. Ja vapauksia etsii paljossa taiteilijaluonne Peter, kuten monet Suomenkin motoristit. Perusviettymys harrastuksessa on sama: pois tavanomaisista elämänympyröistä.

Tällaisia kokemuksia sieltä tällä kertaa.

Eero Mikkola

## Ko me KLOMPERS' ei ostamass NL:ssa oltii

Vaikk mää ole noit sota-aja lapsii ni silti mull ei ollu koskaa puukenkii eikä puuehvestakaa senpualee. Ja ko ne puukenkät o ny nii muotii ja kuulemma terveellisekki ni mää pääti lähtee ostamaa niit yhre pari ittellen oikee alku-perämaast saakka. Kaike muu lisäksi niit kuulemma oikee suasitellaa kaikill kerrostalois asuvill metelipiro temokraattiseks tasapainostamiseksi. Mää kyll asu piäness puutaloss. Mukkaa lähti yks porilaine nuarpari Tammeliini Hannu ja Kikka, kerholaisii heki.

Konnei kerho hallitus ol viäl kokonas kiältäny päätoimittajjaa näit murrejuttuikaa julkasemast ni pistetää ny sitt piäni selostus mee Hollanni matkast.

Reissu aljettii juhannukse alusviikoll 1978 sillail että Mäntyluaro satamassa pistettii M/S SCHOONEBEEK -nimisee hollantilaisee rahtilaivaa kaks issoo mopeedii Honta Äff -1 ja Norton 850 Commando. Ne piilotettiin huallellisesti täkkin lastin olevai puutavaranippui sekkää ja peitettii pressuill — merirosvoje varalt nääks. Kahtee tyhjää ahtaasee hyttii majottu reissaavaiset. Kapteen oli hiljasepuoline herrasmies ja R. Brakema nimeltäs.

Alkupuali siit merimatkast meni valla mukavasti: Itämeri oli ninko peili ja päivää paistatelles oli kiva alottaa loma.

Täll kertaa mentii Kiili kanaalist läpitate ja kanaaliliikennett oli kiinnostava seurat, ko laivoi tuli ja meni. Tämä aikanas Kaiser Wilhelmi-Kanavaks sanotu vesitiäpittuus o 99 km ja se läpiajo kesti mee paatilt siin 10 tuntii ja erilaisii maksui meni kuulemma liki 8 000 Suome marka erest.

Se kanaalimatka aikan alko sade mikä sitt myähemmi oliko vakituine olotila loppumatka osalt. Seuraavan päivän se sade helppas ja tilall nousi aika kova vastatuuli, ei ny mikkää myrsky viäll kumminkaa. Mee piänekkö paatti nyäkytteli jo aika tavall ja vesi lensi päi komentosilla yläikunoit. Mee nuaripari katto parhaaks pitetää yhdistetty paasto- ja lepopäivää.

Juhannusaatton tultii sisäll Rotterdammi satamaa, ja se onki sitt oikee aika hamina eikä mikkää Pröttikarvia lastausplassi. Illall nostettii laiva kraanall pyört satteese viruuntummaa ja me nukuttii se yä viäl paatiss. Oli seki vähä erikoine tapa juhannusaattoo firatt mutt eipä tainnu oll häävi juhannus Suamessakkaa.

Juhannuspäivä aamun sateli vaa erellee silkkaa puurovett ja me pistettii uimapuvut nahkapukuje pääll ja lährettii pompottelemaa päi Amsterdammi osittai maksullist moottoritiät pitki, vähä ninko siin toivoss että siäll olis hiuka vähemmä nihkee keli. Matkateko oli kanss hiuka

nihkeet ja hidast, ja liikenneki melkolaine. Kui sitt oli ni Amsterdamiss tuli pouta vastaa. Me majotuttii semmose Keskusasemall toimiva puukkaustoimisto avull Kennedy Park -nimise hotellii likell keskustaa. Sitt käytii syämäss vinosilmäi kuppilas ja tehti semmone melkei pari tunni kanaalikiartoajelu vesipussill. Sitä soppii kyll kovasti suasitell, ottakaa piäni kartta vaa mukkaanne! Illemmall tutustuttii sitt eriseuras ns. lupielämää ja sitä löytyy kyll varsi monipualist nii isoss paikass.

Sitt sunnuntain juhannukse pääll me tykättii että lähretää kattelemaa jottai piänempii kyllii itäsee Hollantii, jos siäll rookais ne puukenkätki ollee hiuka helvompii ko mitä amsterdamilaiset myymälät niist kehtas pyytää. Päivä oli puolpilvine, vällii sateliki ja mee kirjapido



*Kaikki o valmist, — sitt vaa satamaa!*

mukkaa tänäpä piti olemaa ne Asseni kilpailukki.

Tuulimyllyi ja kanavii ja kirjavii lehmii oli maisemas enimmältäs. Ajeltii semmoste paikkai ko Angelo, Hengelo ja Enschede kautt ja sitt sattee vaa yltyess mentii Oldezaan'in kaupungiss piäne hotellii Ter Stege satteesuojaa. Asseni ajoista pallavii kermaaniilaisii päinäpoikii oli tiät piukass ko he ookaili päi haimaalandias. Televisioss pelattii potkupalloo Puukenkämaa ja Arkentiinia välill. Kotikapa yleesö eli kovasti henkess mukana, mutt nokki vaa tuli hee joukkioilles, ja sitt hee pasas taas ryypät geneveeri — suruhu.

Ei siit vaa mittää kessää tullu sittenkä ko me seuraavan päivän ajeltii mun vanhoi tuttavii helssaamaa Münsterin kau-



*Tämmöne vähä erikoine vajereist roikkuva lautta nähtii kanavall jossain Rendsburgi vaiheill.*

punkii Saksan puolell Westfalenin maakuntaa.

Siäll oli avvain, autotalli ja tyhjä luukaaki odottamas ja me saatii assuu niinko kotioloiss vaa. Tehti piäni ostoksii, pestii pyykkii ruualaito ohess — ja kuunneltii radiost säätiarotuksii. Niüss toistu ussei kaks sanna: bewölkt ja Regen, ja ne ei tiär mittää nii hyvää.

Münsteri vanhass hianoss piispa- ja yliopistokaupungiss olis ollut yht ja toista katteltavvaa mutt me nostettiin yhten puolpäivän koko kaupunkill takajalkaa, se tahtoo sanna lähretii päi Preemenii taas kerra uimapuvut päällimmäisin. Siält jostai suurkaupunki ulko- ja äärihoit haettiin ylös yhret vanhat tutut ja tunkettii hee iloseksi heille kyllää ja aljettiin vaihtamaa kuivaa pöksyy ja sukkaa jalkaa. Sitt vaa härskisti kööki pöyrä ää-

ree provianttii vaatimaa, maass maa tavall!

Täsä vaiheess ruvettii jo kattelee aika-tauluist ett millaill se tuleva m/s Sowjet'i nykyinen prototyyppei GTS VINNJET mahtais kulkee Suamee päi.

Vuarot rookaski sitt sopimaa nii hyvi että seuraava päivä ehtoon oli lähtö Travemündest ja Hannu ja Kikka päättiki sitt ostaa paikallisest matkatoimistost siihe biljetit, eikä mittää neljänne luoka lipui ostanukka. He meinas ett he ehtii kodo kautt kurvate viäl Kontioralliinkii, — niinko sitt kyll ehtiväkki.

Me otettiin seuraavan päivän jako kahtee Lyypekki satamass: he lähti loistolavall päi kotomaat ja mää aljoi kaasuttelemaa likast Hontaani päi Kiili kaupunkii, tavoitteen tietysti kanss kotomaa mutt mone mutka kautt vaa. No mää pääsinki

sitt hyvi ennen ehtoot Kiili semmosess pilvipoudass ja aika viileess keliss ja oti huanee Berliner Hof nimisest vanhast hotellist iha napakeskustass.

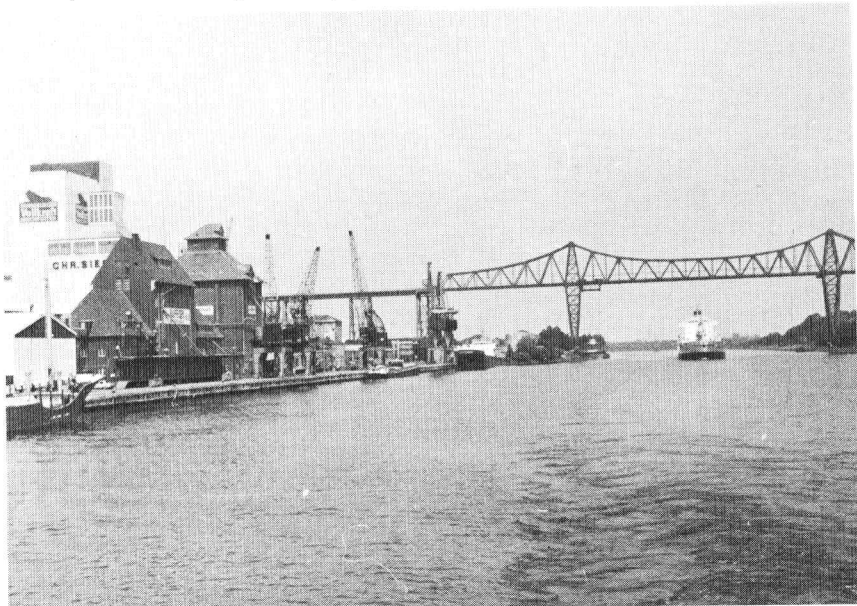
Siäll oli se Kiili-viikko juur parhaas menoss, ja semmosess vanhass merikauptunkiss oli montalai mukavaa nähtävää, laivoi, seilauksii ja happeninkei ja muut markkinameininkii. Korotetut hinnat täytysti juhlatuokunniaks, se ny o selvä jo imatralaisilleki, vaikk sitt postimerkei myytäis. Katteli sitä touhuu aikani ja jatkoi matkaani Odense kaupunkii tasapäit-te maaha.

Oli kiva vähä tarkistaa yli kymmene vuade vanhoi muistamisias tästä kaupungist ko ne jäi sillo aika negatiivisiks. Ny syntys paljo parempi kuva, oli puistokonserttii, rautatiumuseoo, HC Andersenin taloräyskäki viäll pystöss ja vähän kivampi ilmaki. Osti jo hotellipiljetinki

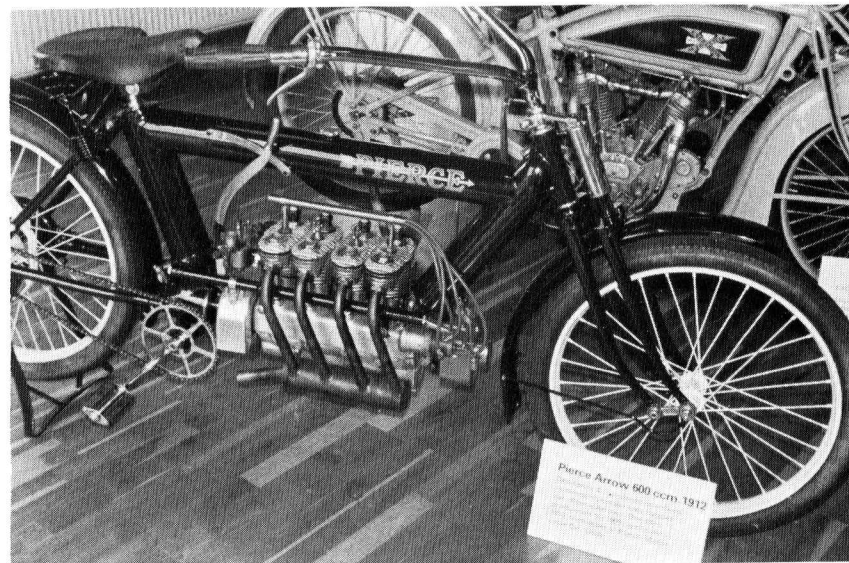
valmiuks Kööpenhammii varten etukättee matkatoimistost, muute vähä mahrotto-ma luonnikas tapa isompii kaupunki ajatelle: ei muuta ko ajjaa perill ja halutu sorttine kämpä ja mopotalli orottaa siäll sinnuu, ei tartt kysell eikä kohkii pitki ja poiki. Kaike saa maksaa jos halluu jo etukättee klaariks, mutt saa täytysti lähteissäski, kui vaa.

No nii mää sitt perjantain 30.6.78 ajeli joutusasti se piäni väli Köpiksee, hai hotelini Vesterbrogadelt koht, söi hakkeböffii med lög ja huilasi yhde eine. Sitt mää syynäsi se Tivoli kerranki oikee huallellisesti läpitte, ni ett se on taas ny kertaalles tehty ja pois murheest.

Sarekuuroi välist pujotelle mää katteli sitt taas kerra se kaupunki ilta- ja yöelämää, joka ei kyll oll pohjoismaist sorttii muttko jo aikalaill mannermaist meininkii.



Kanavaa Rendspuri paikkeill. M/S Finnalpino tulee peräss.



Kouvolaalainen Markku Hirvonen löysi reissullaan aivan Etelä-Tanskasta Stubbe-kobing'in kaupungista käynnin arvoisen moottoripyörämuseon, josta hänen ottamansa valokuva vinkkinä, kun ajelette siellä päin niin poiketkaapa.

Lauantaiaamusti 1/7-78 ajeli vaa taas piäne matka kamala synkiä näköste ukospilvei alt, mutt kastumati kumminki, Halmstaadii kohde. Lauttamatkall sattu ruottalaisii pamaristei juttukaveriks. Halmstaadiss assuu muite huomattavie ähmiste joukoss mu serkkuflikkani perheines ja hee viaraavarasee kottoos mää tuppasi viikovaihtee seuduks. Siäll Halmstaadiss on vähä reppavampi esikaupunki Tylösand. Siin kaupunkiosass assuu semmost paremmi omillas toimeetulevaa väkkee, talokki o sitt vähä se näkösii. Prinssi Pärttelilläki on siäll joku piän pöksä. Mossei ei näkyny autotallei ovisuiss, mutt yht toista ämmäll alkavaa merkkii sitäki runsaammi.

Mää kiitteli sukulaisii ja käski pittää kotomaa miälless ja lähdi vetelee päi

Sundsvallii via Gefle. Lainasi yhress mo-tellis vähhii krunujani suomalaisell rekka-kuskill ko oli moottori leviimise takia pu-llass.

Matkall kuuluu ainaki yhre kerra sairastuu ja mää pääti tehr se Vaasa-laivall. Kuumeisen ja köhäsen mää ajeli sitt huilaamaa likkakaverini tykö Pohjanmaa susipitäjie mettäi siimeksee, ja palaili sitt aikanani Tampereen kautt mutkistae Porrii yskimist jatkamaa. Reissu pittuus oli 2 962 yksikköö ja laivamatkat lisäks.

Kyll alkaa jo hiuka sissuu kysymää jos viäll ens suven arvaa mihinkää hiukanka piremällä lähtee, nääks ko satteess saa ajjaa tääll kotonaki suomeksi ja hiuka halvemmälläki. Ne puukenkätki jäi sitt ostamati mutt tuski ne mikkää hyvät sarejalkineet onkaa?

Jiipee



*Ketjusaha soittaa ja puu katkeaa, tuoden mieleen runon, "Puu pinosta pesään, puoli puuta puolapuusta . . ."*



*Tervetuloa Talviralliin -79, puuta riittää taas teltan kaminaan. (Kuvat Reijo Relander)*

**Britti-Rallin vanhin (71 v.) Urjalassa:**

## Moottoripyörässä on sitä jotakin

— Kyllä moottoripyörä on sitä jotakin, auto on vain käyttöesine, näin tuumaa 71-vuotias motoristi John C. Buckley Rochdalesta Englannista. Nuorekas englantilais herrasmies ajoi 2 038 kilometriä kansainväliseen Britti-Ralliin. Urjalan leirintäalueelle Kajaniemeen. John on tapahtuman vanhin ja kauimpaa saapunut.

Britti-Ralli on tarkoitettu englantilaisvalmisteisilla moottoripyörillä ajaville motoristeille vuositapahtumaksi. Urjalassa viime kesänä tapahtuma oli järjestyksessä viides. Sen järjesti Forssan Moottoripyöräkerho 71.

Kerhon sihteeri Mikko Ahola kertoi moottoripyöräilijöiden jo pitkään harrastaneen kokoontumisajoja. 60-luvulla, kun alkoi japanilaismerkkisten pyörien suosio kasvaa, alkoi myös kokoontumistilaisuuksissa syntyä kuppikuntia eri pyörämerkkien ympärille. Siitä heräsi ajatus järjestää englantilaismerkkisillä pyörillä ajaville oma kokoontumisajonsa. Ensimmäisen Britti-Rallin järjestivät forssalaiset vuonna -74.

Kolme seuraavaa Britti-Rallia on järjestänyt Oulun Brittimoottorikerho. Nyt järjestelyvuoro tuli jälleen forssalaisille.

Britti-Rallissa ei järjestettyä ohjelmaa ole kovinkaan paljoa. Olo on yleensä vapaamuotoista. Tavataan tuttuja ja puhutaan moottoripyöristä. Muutama yhdes-

säolon päivä tuntuu liiankin lyhyeltä.

Ahola arveli englantilaispyörillä ajavia sitovan myös sen, että kalusto on yleensä melko vanhaa. Ajaakseen täytyy tehdä melkoisesti työtä.

Urjalan Kajaniemeen oli lauantaina puolen päivän maissa saapunut noin 150 pyörää. Mukana oli eri kerhoja ja yksityisiä henkilöitä sekä perheitä ympäri Suomea. Kansainvälisyyttä edusti mm. neljä englantilaista ja parikymmentä ruotsalaista. Lisää motoristeja kuitenkin saapui paikalle jatkuvasti. Viileän sään arveltiin kuitenkin hieman verottavan osanottajamäärää. Viime vuonna osanottajia oli kolmisensataa.

Britti-Rallin päätapahtuma oli lauantai-iltana, jolloin jaettiin palkinnot vanhimmalle ja kauimpaa saapuneelle osanottajalle sekä vanhimmalle moottoripyörälle ja äänestyksen brittihenkisimmästä moottoripyörästä voittaneelle. Kaksi ensimmäistä voittotuoppia lienee osunut John'ille Englannista.

### ”Löivät vetoa etten selviäisi”

John Buckley kertoi naurunpilke silmäkulmassaan, että hänen kantapubissaan kaverit olivat lyöneet keskenään vetoa, ettei hän selviä ilman komelluksia tältä Suomen matkalta. Ve-





... ja sitä jotakin on erikoisesti brittipyörissä. Kuvamme tosin ei ole brittirallista vaan kontiosta -78, mutta eihän se toivottavasti asiaa pahenna.

donlyöntiin ehkä vaikutti se, että John yritti vastaavaa matkaa jo vuonna -76, mutta tällöin pyörä teki lakon Ruotissa ja niinpä täytyi palata takaisin kesken matkan. John kertoi kiinnostuneensa Suomesta, kun vanhin tytär toimi täällä jonkin aikaa englannin kielen opettajana.

Ensimmäisen moottoripyöränsä, yksivaiheisen Royal Rubyn, John kertoi hankkineensa koulupoikana v. -24. Kaikkiaan hänellä on ollut moottoripyöriä 30–40, mutta myös autoja. Auto, 1 600 kuutioinen BMW, hänellä on nykyisin, mutta moottoripyörä on sitä jotakin. Auto on vain käyttöesine. Ammatiltaan John on automekaanikko. Viitisen vuotta on kuitenkin jo vierähtänyt eläkepäivillä.

Moottoripyöräilyn John uskoi pitävän nuorekkaana. Hän totesi, ettei 70-vuotiaasta motoristia pidetä Englannissa mitenkään ihmeenä. Se on vain terveyden merkki.

John kertoi nykyisin ajavansa moottoripyörällä parisentuhatta kilometriä vuodessa. Sunnuntaisin kuuluu pyöräilyyn käynti pubissa vaimon laittaessa ruokaa. Siellä John kertoi tapaavansa tuttujaan ja juovansa muutaman lasillisen, jonka jälkeen ajalee kotiin.

Johnin pyörä on vuoden -55 mallia oleva 175 kuutioinen Francis-Barnett. Sen hän kertoi ostaneensa itseään vanhemmalta tutulta kuutisen vuotta sitten, kun tämä ei vatsaleikkauksen takia voinut enää pyöräillä.

Huumorimiehenä John näytti kulke-  
misen varmistajansa. Laukusta nousi öljypullo moottoripyörää varten ja taskusta pilleripullo miestä varten. Hän kertoi reumatismiin vaivaavan ja siksi pillerit. Reumatismi ei ole kuitenkaan moottoripyöräilystä, vaan Englannin raa'asta il-

## MOTO- POSTIA

### Positiivista palautetta

Kaikki alkoi siitä, kun monkey-kaverini kanssa olimme matkailumessuilla. Törmäsimme Touring Finlandian osastoon, jossa idea sitten kehkeytyi. Päätimme lähteä Kontioon.

Keskiviikkonaamuna (ankeana) sateen piestessä asfalttia starttasimme matkaan. Sadeasut päällä ajelimme Porvooseen, jossa sade onneksi loppui. Sieltä ostimme paikallisen tarran väestön syynätessä "hulluja helsinkiläisiä".

Siten jatkoimme tarroja liimaten Kouvolan kautta Tommolansalmen campin-  
gille, jossa yövyimme.

Toisena matkapäivänä tutustuimme mm. Olavinlinnaan ja tosi komeeseen Punkaharjuun.

Perjantaina näimme ensimmäisen ker-

mastosta. Muuten kunto on mitä parhain. Hiljan hänet tutkinut 40-vuotias lääkäri oli todennut heidän olevan yhtä hyvässä kunnossa.

Suomalaisista teistä hän kertoi pitävänsä. Ainoa mikä on vaivannut on se, kun Suomessa ollaan innostuneempia englantilaisiin moottoripyöriin kuin itse Englannissa. Siellä kun on meneillään melkoinen japanilaisvillitys. — ak

Martti Lantta lähetti kirjoittajan luvalla Motoristille julkaistavaksi oheisen artikkelin Britti-Rallista. Kiitos kirjoittajalle.

ran koko matkan aikana moottori-pyörän, joka vieläpä moikkas. Silkkää riemua. Myönnettäköön, että pelkäsime "isojen poikien" kuitenkin ihmettelevän, että mikäs mopokokoontuminen tämä on, miten noi on päässy sisään. Mutta ei. Oli vain pari epäilijää, jotka sanoivat suunnilleen näin: "Oiskohan jät-kät tullu junalla, ainakin se on varmaan käynyt mielessä". Tai sitten: "Ei varmaan o tullu Hesasta, noi merkit on käyty ostamassa autolla". Ei tullut mieleen kumpikaan noista.

No, joka tapauksessa Kontiossa oli kivaa ja se oli, niinkuin niin monet ovat todenneet, KUNINGASRALLI. Kontion kuninkuus perustuu minun mielestäni ainakin seuraaviin seikkoihin: Laitteensa saa ottaa telttansa viereen. Ei ole mitään yötäpäivää mölyäviä "diskoja" joissa desibelit ylittää taatusti sietorajan, vrt. Ilves meeting, joka oli muuten ihan kiva kokoontuminen. Ja lisäksi Kontiossa ei ole mitään isoja rähinöitä, vrt. Saarijärvi meeting, jossa paikallinen raggarijengi tuli tappelemaan. Ja Kontiossa sai sentään nukkua rauhassa.

Muista osanottajista en tiedä, mutta ainakin minä jouduin valvomaan ja pelkäämään lentäviä paristoja ja pulloja ja sängyn kaatumista Turkian lintukoto-kokoontumisen "rauhallisessa sisä-majoituksessa". Tästä kiitos erälle juopuneille salolaisille. Ihmettelen, hittojako ne siitä tienaavat, jotka heiluvat naula päässä rallissa kuin rallissa. On vissiin makeeta ajaa viissataa kilsaa ryyppää-mään ja näyttämään kuka on kova kundi. No joo, ainahan on vissiin oleva mustia lampaita.

Syyskuun Motoristissa muuten haluttiin ideoita Kontion ohjelmaan. No, miten olis kontioralli, eli esim. paikallisessa seudussa joku st-ajo tms. kontio **ralli**.

Ensi vuonna tavataan, tarkoitus on tulla taas Monkeyllä.

Timo Saarno  
Moporisti

## Moi, moi!

Olisi taas tiedossa sellainen mukava talvilomamatka. Daytonaan siis meinaan. Lähtö olisi 1. maaliskuuta ja kotona ollaan taas 15. maaliskuuta. Finnairin suora lento New Yorkiin missä koneen vaihto ja illalla ollaan Floridan lämmössä. Hotellimme Dautonassa on nimeltä International Inn ja se sijaitsee aivan keskustassa, Main Streetiä vastapäätä, ja tietysti aivan "beachillä". Valikoista hiekkarantaa löytyy nelisenkymmentä kilometriä, lämpötila on yleensä reilusti 20° C:n paremmalla puolella ja uimassa voi käydä joko uima-altaassa tai meressä. Ravintoloita, baareja, diskoja ja yökerhoja löytyy runsaasti ja hinnat ovat reilusti halvemmat kuin Suomessa.

Ohjelmassa:

- Daytona 200 miles, maailman rahakkain moottoripyöräkilpailu.
- Dragracing Gainesvillessä, mukana sekä kaksi- että nelipyöräisten jenkkihuiput.
- 3 päivän Short Track kilpailut amerikkalaisittain, Memorial Stadiumilla.
- Half Mile Dirt Track kilpailut 750 kuutioisille, vauhtia on lähes 200 km/h ja pyörä on täydessä sladissa!!!
- Daytona Super Motocross Dautona Racewayn stadionilla.
- Alligator Enduro, jenkkien ikioma Päijännekilpailu Floridan soiden läpi.
- Useampia näyttelyjä, muun muassa Harley Davidson tehtaan oma näyttely, Motorcycle and Accessory Trade Expo ja tietysti Big Daddys Rat's Hole Custom Show.
- Ja päänähtävyys! Tuhannet erikoisrakennetut 1-8 pyöräiset näytteillä koko kilpailuviikon Daytonan Mainstreetilla ja Beachillä!!!

Onhan toki muitakin nähtävyyksiä, esim. Disneyworld, Silver Springs, Sea World, St. Augustine, Six Gun Territory, Marineland, Cape Kennedy Space Center jne. Kiertoajeluja näille paikoille, naurettavan halpoja vuokra-autoja, (vaikka Cadillacceja) kalastusretkiä Golf-

## Yksinäinen ratsastaja (ilman Tontoa)

Yksinäinen valokiila seurailee mutkittelevan märän ja routavaurioisen tien jokaista oikkua. Varhaiskevään aamuyön tunneilla on kulkija yksin. Ei ole tien varressa morjestelijaa ei liioin nyrkin näyttäjää. Luontokaan ei pohjoisen perukoilla ole vielä herännyt saksalaisturistin mälilisteltäväksi. Vaan eipä ole miehitysaika vielä koittanutkaan. Tien pinnan peittävään räntäsateen luomaan loskakuorrukseen jättää kulkija renkaan jäljet kuin turismin uhkauksena. Tulossa ollaan Ison nelitahtikoneen tasainen jumputus jatkuu tunturin kupeelta toiselle kym-

virrälle, hevosten vuokrausta; kaikkea on halukkaille tarjolla.

**Hinnat:** 2 995,- 4 hengen huoneessa. 3-hengen huone + 100,-, 2-hengen huoneessa + 200,-. Hintoihin sisältyy lennot, majoitus, lentokenttäverot, paikalliset verot, maakuljetukset, juomarahat ja matkanjohtajan palvelukset. Hinnat sitoutumuksetta. Matkojen teknillisenä järjestäjänä toimii Opal-resor yhteistyössä Finnairin kanssa. Ilmoittautuminen tapahtuu maksamalla 300 mk (vähennetään loppulaskusta) postisiirtotilille 1657 30-0, B. Haikola. Älä unohda kirjoittaa nimeä, osoitetta ja puhelinnumeroa.

Siispä soittelle ja see you in Daytona!!!

Hiko

Kyselyihin vastaa:  
Bent "Hiko" Haikola  
Minervankatu 4 a 6  
SF-00100 HELSINKI 10  
Puh. virka aikana 90-440 291/284, iltaisin 90-424 491

meniä, satoja kilometrejä. Erään tunturilammen rannalle ääni häviää. Siellä iso mies paskaisissa Barboureissaan hytisee pyöränsä vieressä tekohampaat suussa hölskyen. Miehellä on vaikeuksia saada märät ihoon liimaantuneet käsineet pois käsistään. Näyttää siltä kuin iso mies olisi purskahtamaisillaan itkuun. Tuskalinen virne sinisillä huulillaan hän juoksee sinne tänne tuntiessaan verenkierron pikku hiljaa elpyvän kohmeisissa suonissa.

Mies lämmittelee käsiään moottorin jäähdytysriivoissa. Silloin tällöin sihahtaa räntähiutale kiukkuisesti pakoputken kromaukseen. Se tuo miehen mieleen saunan kiukaan, vihdan tuoksun, selän pesijän lämpöisen kosketuksen. Mies hymähtelee itselleen.

Hän on joskus amerikkalaisia pyörälehtiä selaillessaan havainnut perävaunun olevan monen sikäläisen matkamotoristin suosiossa. Mielellään hän kehittää pyöränsä perään hilattavan saunan. Hih, hän myhäilee, mutta samassa vakaovoiuu ja katselee nolona ympärilleen kuin peläten, että Matti Viro yllättäisi hänet mukavuudenhaluisine mielikuvineen . . .

Nyt on iso mies lämmennyt mieleltään sen verran, että päättää jatkaa matkan tekoa toistaakseen samat merkilliset rituaalinsa jossain parin sadan kilometrin päässä. Mikä se tämmöinen otus oikein on . . . Onko järjissään koko mies? Ajalla kolistelee säästä ja vuorokauden ajasta piittaamatta välistä oudoille ajatuksilleen yksikseen hihitellen. Olet varmaankin

## Moottoripyöräily

Kiidät ison pehmeästi murisevan kaksipyöräisen päällä, olet lähtenyt pois ajasta, ja olet nyt matkalla Kuusamoon pitkin itärajan autiota, pitkää uneliasta valtatieä, joka halkoo koskemattoman korpimaisen läpi. Olet ainoa tienpäällä. On se ihmeellinen hetki, kun valo alkaa syrjäyttää hämärän voimaa, on Erämaan Sininen Hetki. Tunnet koko ruumiillasi pyörän keveän värinän, kun voimaa uhkuva kone tekee työtään. Aistit nahkapukusi läpi hyväilevän kevätuuden puhalluksen, tunnet moottorin lämmön polviisi, näet keveästi vihreällä valaistun kojetaulun edessäsi ja korviisi tulvi miel-

nähnyt miehen. Ehkäpä olet itse tuo yksinäinen ratsastaja. Häntä saattaa olla vaikea tunnistaa kokoontumisajojen monen kirjavasta porukasta. Saattaapa mies olla varsinainen seuraihminen. Saattaa joskus humalapäissään olla hieman huikentelevainenkin. Vai liekö syrjään vetäytyvä mallistelijä? Hiljainen hissukka? Mutta yksin hän tulee ja yksin hän menee ja yleensä hän vain menee ja tulee. Siinä mennessä ja tullessa on miehen kiva omistautua itsetutkiskeluun ja etenkin muiden. Siinä on mukava suunnitella vaikkapa vallankumousta, jos sattuu mies olemaan systeemiin tyytymätön. Ja miehän sattuu. Oikein pirulliseksi heittäytyessään hän suunnittelee moottoripyörän käyttöpakkoa, mutta yleensä hän tyytyy vain kehrittelemään kunnallisia moottoripyörälainamoja ja muita hel-

musiikkiasi. Tien valuessa tasaiseen vauhtiin allesi tunnet olevasi tien herra. Ja oletkin!

Iisalmen lähestyessä päätät käydä täyttämässä sekä pyöräsi että oman energialähteenne. "Iisalmen kk" -lukevan kyltin kohdalla taitat kevyesti tien yli, ajat vähän, ja näet edessäsi neonmeren, aina auki olevan matkalaisen keitaan. Jätät pyöräsi tankattavaksi, ja menet baa-riin.

Sinne tulee myös tyypillinen suomalainen turistiperhe, isä, äiti ja kourallinen lapsia, tavoitteena taittaa 1 000 km päivässä; on kireä, väsynyt tunnelma. Pojan

pommin hyväksyttäviä uudistuksia. Joskus mies saattaa heittäytyä hieman hillitömäksi ja laulaa luikauttaa kypärän täydeltä isojen miesten lauluja. Ison nelitahtipyörän säestäessä hän remauttaa Bonnie Tyler-maisella käheydellä niin että korvet raikaa. Kohteliaana miehenä hän myös aina pyytää latua maanteiden suurimmalta kummajaiselta, rullasuksihiihtäjältä. Yleensä mies ei kuitenkaan tyhjästä riemastu. Kirota pärskäyttääkin vain ensilumen syksyllä nähtyään. Talvisin onkin olemassa vaara, että miehestä tulee hieman takakireä veikko. Iltaisin mies nillistelee ikkunasta ulos pimeyteen kuin jotakin nähdäkseen. Ei ota onnistuakseen vallankumoussuunnitelmatkaan. Puuttuu inspiraatio.

Terveisin Kiakomo

selittäessä isälleen pyörääsi ja sen kuutoita ärähtää uupumuksen valtaama väsynyt isä pojalleen, että ei halua kuullaakaan mitään niistä itsemurhavehkeistä ja pojan on turha mankea itselleen sellaista, joutuisi vain huonoon seuraan . . .

Turhaan pyörivät päässäsi faktat, tilastot, joista selviää, että moottoripyöräonnettomuudet ovat vähentyneet moninkertaisesti takavuosien "tasosta", ja taapahtuneissa onnettomuuksissa on ystävämme autoilija lähes poikkeuksetta syyllinen. Huumaavat aineet eivät viihdy pyörän selässä, mutta autoilijoiden kohdalla Alko ei näytä vierastavan. Ja nelipyöräisien kohdalla viikatemies ahkeroi yleensä monen pään menoksi, mutta moottoripyöräilijöiden kohdalla tulee usein (onneksi!) huti, kiitos erinomaisten kypärien, pukujen ja pyörien hyvän hallinnan. Hyvien, koska Sinä hallitset sitä koko ruumiillasi, et vain käsillä ja jaloilla. Ja sitäpaitsi, pyörissä on moninkertainen kiihtyvyyden verrattuna, ja ne pysähtyvät nopeudesta kuin nopeudesta kuin seinään tuplasti pienemmällä jarrutusmatkoilla kuin . . . , ja se on aktiivista turvallisuutta se!

Maksettuasi puolta vähemmän, kuin autoilija katselet kun perhe ahtautuu ruostuvien peltien sisään. Nouse pyöräsi päälle, ja olet jo tiellä, kun perheen auto korahtaa käymään. Sinulla on koko avaruus ympärilläsi, olet osa luontoa . . .

Nähdessäsi ensimmäisiä merkkejä asutuksesta ja ajoneuvojen määrän lisääntyessä ympärilläsi et voi olla ajattelemta, kuinka ketterä kulkuneuvosi on. Ruuhka-aikana kilometrien jonoja sivuuttaessasi näet matkustajien hellittävän vierelläsi mustia kravattejaan ja turhaan säätelevän kymppitonni ilmastointilaitteidensa namikoita. Sinulla on Ilmainen Ilmastointi.

Ihmettelet joka kerran liikkuessasi taajamissa, että missä ovat takavuosien "Rohkeat Rallaajat", jotka kypärittä käskivät kioskikoukkujaan, cafe-

raacereitaan, yhä liikennesääntöjä vastaisempaan menoon. Mutta turhaan etsit, heitä ei enää ole, sillä asiaan ainoastaan vakavasti suhtautuvilla moottoripyöräilijöillä on enää varaa hankkia ja pitää pyörää. Tämä on kai ainoa oikeutus moottoripyörien himoverotuksille ja vakuutuksille, jotka ovat suurempia kuin autoilijakansalla.

Monet kuitenkin kyllästyvät ajan mittaan jatkuvasti varomaan töppäileviä lähimmäisiään, vaihtavat pyörää, ja ryhtyvät ajamaan speedwayta, trialia, motocrossia, road-racinkia, maarataa tai muuta, valinnanvaraa on . . .

Ja vastoin yleistä uskoa, moottoriurheilu kenties r-r:ää lukuunottamatta on yksi turvallisin urheilulaji, sillä lähes poikkeuksetta suurimmat vammat "onnettomuuksissa" ovat mustelmat tai pienet ruhjeet.

Moottoriurheilu kahdella pyörällä on nykyään niin tunnettu laji, että sitä suunnitellaan otettavaksi jopa olympialaisiin mukaan. Siinä Suomi olisikin vahvoilla, onhan meillä Mikkola ja Vesterinen ja muut kovat ja lisää tulee . . .

Muuten, mikä onkaan ihanampaa, kuin rasittavan päivän jälkeen mennä montulle. Sen ovat huomanneet mm. amerikkalaiset liikemiehet (ja -naiset!)

Ei varmasti arvannut moottorin, höyry sellaisen, avulla kulkevan pyörän keksijä, kuinka suuren keksinnön oli tehnyt. Ja tätä nykyä, kun suurkaupungit kasvavat, tilaa on vähän, on pyörien määrän noustava autojen kustannuksella. Tämä on toteutettu mallikkaasti Tanskassa ja Alankomaissa, missä autot alkavat pian olla harvinainen "näky" kaupungeissa.

Tämän kaiken perusteella voi helposti päätellä, että tulevaisuus on pyörien, ei autojen.

"Kuusamon jäätyä taakse alkaa jännittyneisyyteni kadota, tilalle tulee Sinut täysin valtaansa hallinnassasi olevan voiman tuntu."

Raimo Toivio

# Moottoripyörällä halki Afrikan

Jatkoa...

(III luku Nigeria:

Seuraavalla mäenharjalla aukeaa eteemme näky, joka melkein salpaa meiltä hengen: kukkulan juurella virtaa Niger-joki leveänä ja mahtavana.

Tuntuu ihmeelliseltä nähdä täällä yhtäkkiä vettä ja vihreätä kaislikkoa. Tuntuu kuin silmät saisivat levätä näitä värejä nähdessään, sillä Colomb-Becharin jälkeen emme ole nähneet vesistöjä emmekä vihreitä kasveja, vain siellä täällä jonkun keltaisen heinätuksun, punaisenkeltaista erämaahiekkaa ja viimeisten parinsadan kilometrin matkalla joitakin harvoja lakastuneenvihreitä piikkipensaita.

Nigeria-joen rantamilla oleskelee suuri joukko vesilintuja ja kahlaajia. Tuijotamme melkein kyltymättä virran ruohikkoa ja toteamme, että sanonta ”vihreä on hyvä silmille” pitää paikkansa.

Ajamme niin lähelle rantaa kuin mahdollista, laskeudumme pyörämme satulasta ja heittäydymme vatsallemme rantaliejuun juomaan mutaista vettä. Sitä mukaan kuin kuivettunut ruumiimme kostuu – sekä ulkonaisesti että sisäisesti – tunnemme jälleen muuttuvamme ihmisiksi. Me nautimme tuon samean veden juomisesta aivan kuin se olisi kuohuvaa samppanjaa, mutta joka kerta kun otamme sitä suullisen ja nielaisemme sen, jää suuhun jäljelle mutaa ja likaa, joka on sylkäistävä pois, ennen kuin voimme ottaa uuden siemauksen. Vaikka olemmekin melko pölyisiä erämaa-ajon jälkeen, emme voi ajatellakaan peseytyvämmme tuossa suklaanväriseessä nesteessä,

mutta sen juominen – niin, se on aivan toista!

Viimeiset 100 km Gao-Gaon pitkin Nigerin rantaa sujuvat kuin leikitin. Kasvisto on täällä varsin niukkaa, mutta eläimistö on hyvin runsas. Pienet, eloiset ga-sellit hyppelivät ympärillämme hoikkil-la, pitkillä jaloillaan tai seisautuvat ihmetellen katsomaan lähestyvää kummallista ajoneuvoa kaikoten lopuksi sellaisella vauhdilla, että tuskin ehdimme seurata niitä silmillämme.

Gaossa ajamme linnoituksen luokse pyytääksemme hiukan juomavettä. Uteliaat neekerit, jotka eivät milloinkaan ennen ole nähneet moisia erämaan matkaajia, kerääntyvät ympärillemme niin tiiviisti, että tuskin saatamme liikahtaa.

Ranskalainen upseeri on saanut sähköen, että olemme tulossa, ja Wolframia ja minua alkaa heti pelottaa, että meidät pidätetään ja lähetetään takaisin, mutta sen sijaan meitä tervehditään kädenpuristuksin ja onnittelallaan maailmanennätyssemme johdosta: me olemme ensimmäiset moottoripyöräilijät, jotka olemme ajaneet Tanezrouftin, janon maan halki.

Mutta kulaus vettä? Ei, sitä emme voi saada. Heillä ei ole sitä paljonkaan, ja sitä paitsi meidän voimme mennä alas rantaan juomaan.

– Olen kyllä selvillä siitä, että meitä pidetään melkein rikollisina, koska olemme ajaneet erämaan halki, minä virkan, – mutta minun maassani tarjotaan sentään rikollisillekin sekä vettä että leipää.



Päivällismuona on tiedossa – mutta puhvelin liha osoittautui sitkeämmäksi kuin saappaan pohjanahka.

– Kukaan ei ole pyytänyt teitä tulemaan tänne! Upseerin vastaus on ehdotoman torjuva.

– Kiitoksia ystävällisyydestä, nyt lähdemme neekerien luokse, joiden parissa luullakseni viihdymme paremmin, sinkautan vastaan upseerin punastuessa. Ehkäpä sellaisessa kuumuudessa on vaikea tulistua, mutta onneksi hän joka tapauksessa on niin järkevä, ettei pidätä meitä, sillä siinä tapauksessa hänen olisi pakko lähettää meidät takaisin Pohjois-Afrikkaan – nyt hänen tarvitsee vain antaa meidän mennä tiehemme ja kadota omasta aloitteestamme etelään Englannin alueelle.

Telkka pystytetään, me palkkaamme neekeriboyin, palvelijan, ja panemme hänet heti keittämään jokivettä (sen desinfiomiseksi). Se muistuttaa teen ja kahvin sekoitusta, mutta maistuu paljon pahemmalta. Kaikesta huolimatta nautimme sitä kuitenkin useita kupillisia.

Neekerit seiskoskelevat ympärillämme kuin musta muuri, mutta me pidämme näistä uteliaista ihmisistä enemmän kuin röyhkeistä, varastelevista Pohjois-Afrikan arabeista.

Vähitellen tiukkenee tuo musta muuri ympärillämme niin tiiviiksi, ettemme voi lainkaan liikkua, ja minun on valitettavasti pakko ajaa heidät loitommalle telttakeppiä käyttäen ja piirrettävä leirin ympärille maahan piiri, jota he eivät saa ylittää. Mutta pian asiat ovat taas ennallaan. Lopulta meidän on palkattava itsellemme toinen boy hankkimaan vähän tilaa ympärillemme.

Kaksisataa nekeriä on valmiina noukkimaan talteensa kaikki esineet, jotka heitämme pois: tyhjän kaurahiutalekotelon, sanomalehden puolikkaan, pullon korkin, palasen narua ja rikkinäisen pullon – kaikki kelpaavat heille. Tyhjä säilykerasia aiheuttaa melkoisen tappe-lunnujakan.

Gao on merkillinen kaupunki. Se sijaitsee Nigerin rannalla toisella puolellaan erämaa, toisella virtaava joki. Savimajat ovat kuin maasta kasvaneita. Saadajan tullessa vesi tosin luottaa niitä jonkin verran, mutta ne kestävät kuitenkin sadetta hämmästyttävän hyvin.

Katuja peittää niin paksu hiekkakerros, että niillä on vaikea kulkea. Pöly leijailee ohikulkevien aasilauemojen ja kamelelikaravaanien ympärillä kuin tiheä harso.

On keskipäivä. Majojen varjossa tai viileyttä antavien niinimattojen alla makailevat neekerit nukkuen sikeästi. Keskipäivän kuumuudessa on kaikki elämä kuin sammunut. Eivät edes lapset jaksaleikkiä.

Kamelit lepäävät auringonpaisteessa; ne ovat ainoat olennot, joita kuumuus ei näytä vaivaavan. Pienet aasit seisovat jossakin varjossa ja heiluttelevat pitkiä korviaan, kun kärpäset ahdistelevat niitä.

Siat makaavat Nigerin rannassa ja kuorsaavat siellä mudassa.

Iltapuolella päivää elämä elpyy uudelleen. Kamelinajajat hoptuttavat eläimet jalkeille ja kuormaavat ne tavaroilla. Siat nuuskivat kaduilla etsien jotakin syötäväksi kelpavaa. Naiset seisoskelevat rannalla vedessä pesten vaatteita ja palaavat sitten takaisin kotiin ryhdikkäinä pitäen vesiruukkuja tai pyykkivaatenyytiä taitavasti tasapainossa pääläellään.

Alastomat neekerilapset telmivät innokkaina leikeissään ja muuttuvat maassa pyöriskellessään aivan valkoisiksi liasta.

Aurinko alkaa lähestyä Nigerin oikeanpuoleisen rannan kukkuloita. Se värjää taivaan ja kaukana taivaanrannalla näkyvän heikon udun loistavan oranssinpunaiseksi ja kuvastuu yhdessä palmujen kanssa Nigerin vedenpinnasta, joka illan tullen on pelilityyni.

Omituinen yksitoikkoinen, valittava laulu, joka aluksi erottuu vain heikosti aivan kuin heinäsiirkkojen sirityksen matalampana säestyksenä, voimistuu vähitellen. Se kuuluu parista yksinkertaisesta kanootista, jotka veden loistavaa pintaa vasten kuvastuvina varjokuvina lähesty-

vät paikkaa, jossa seison. Soutajat kiskovat airoista, sillä virta on vastainen. Valituslaulu vaimenee, ja kanootit soluvat kaislikon läpi rantaan. Pelästynyt sorsa rääkäisee lentäessään pakoon, mutta muuten vallitsee täysi hiljaisuus, kun kanootista kannetaan rannalle parit.

Saattue virittää uuden lyhyen valituslaulun ja suuntaa matkansa kohti muhamettilaisten hautausmaata.

Teen vaihikkaa pari kysymystä ja saan tietää, että voisin hyvin olla mukana hautaustoimistuksessa kenenkään siitä loukkaantumatta.

Kulkue saapuu hautausmaalle, joka on vain avoin, suojaamaton paikka syrjäisellä hietikolla, missä pari kivenlohkeratta paljaalla hiekalla osoittaa muutama yksityistä hautaa.

Täällä ei ole kukkia eikä hautakiviä, vain kallionlohkareita luonnonvaraistena kasvavan piikkipensaikon keskellä.

Taivas lännessä on nyt purppuranpunainen. Taivaan sinen ja purppuravärin yhtymäkohdassa on omituinen sinipunerva vivahdus.

Auringon valo heikkenee ja näkyy nyt verenpunaisena sinisenharmaata taivasta vasten. Nyt se on ehtinyt jo aivan alas taivaanrannalle, tummuu vieläkin väriltään, ja samana hetkenä, jolloin auringonkehrän viimeinen hehkuva reuna katoaa näkyvistä, ihmiset polvistuvat kasvot itäänpäin kääntäytyinä ja pyytävät Allahia ja Muhammedia ottamaan vastaan vainajan toisessa maailmassa.

Rukoileminen tapahtuu määrättyjen menojen mukaisesti: ensin riisuvat kaikki jalkineensa, polvistuvat ja rukoilevat, nousevat sen jälkeen, mutta polvistuvat uudelleen pari kertaa papin antaman esimerkin mukaisesti. Sillä tavoin he jäävät lopuksi polvilleen parin minuutin ajaksi kasvot jatkuvasti itään päin kääntäytyinä, sitten rukoushetki on ohitse, ja vain pari myöhästynyttä jää vielä hetkeksi paikoilleen.

Vainaja lasketaan haudan vierelle, suuri kudottu peitto levitetään tämän ylitse ja Allahin nimeä huutaen ruumis lasketaan hautaan. Paksuja oksia heitetään

hautaan hiekan joukkoon, ja päällismmäiseksi asetetaan piikkisiä oksia — jotta hyeenat ja muut villieläimet eivät pääsisi häiritsemään haudan rauhaa.

Täten on hautaustoimitus lopussa. Ihmiset kiirehtivät kotiinsa ja vain villieläimet liikkuvat nyt hautojen välissä.

## Nigeria Niamey

Nieameyhin on kahden päivän ajomatka, ja niistä muodostuu meille kaksi kauheata vuorokautta, sillä me kadotamme laatikon, jossa ovat meidän viimeiset muonavaramme, eikä meillä ole juomavettä, joten meidän on koko ajan otettava sitä Nigeristä, jonka vartta seuraamme. Vesi maistuu kamalalta, mutta me juomme kumpikin sitä monta kupillista, minkä jälkeen istahdamme jonkun puun varjoon ja paistamme ruoaksemme pari lintua, jotka olemme ampuneet. Väliin kuvittelemme mielessämme suurta tanskalaista voileipäpöyötä — oikeata juomavettä, seläistä, joka on kirkasta, raikasta ja vapaata punatauti-basilleista ja sammakon-toukista. — Mutta täällä ei ole saatavana muuta kuin harmaanruskeata jokivettä.

Yön aikana syövät moskiitot rasiallisen hyönteismyrkkyä, jonka olemme unohtaneet teltan ulkopuolelle, eikä miellä tämän jälkeen ole paljoakaan luottamusta tuohon aineeseen; tyydymme vain nauttimaan Mepakrinia malarian varalta.

Kuumuuteen ja janoon nääntymäisillämme saavumme lopulta Nieameyhin. Suodatuslaitoksella saamme ilmaiseksi haaleata, mutta bakteereista puhdistettua vettä, jota voimme juoda tarvitsematta keittää sitä ensin. Saatuumme janomme sammutetuksi tunnemme itsemme paljon virkeämmiksi, mutta kuumuus on edelleenkin tukahduttava eikä meidän primuksemme jaksakaan kestää sitä, vaan räjähtää ja syyttää kuivan ruohon teltan ulkopuolella tuleen.

## Kanon savikaupunki

Tiet Sudanissa ovat mainiot!

Jos ajattelee, että kohtalaisen paksuja punrunkoja on asetettu poikittain yli

tien vieri viereen, saa likipitään kuvan ajomahdollisuuksista.

Pesulauta — niin, se on todellakin varsin laimea vertauskuva. Voimme ajaa vain 5 km tunnissa, mutta kun matka Nigeriassa sijaitsevaan Kanoon on sievoiset 1 000 km, meidän on keksittävä jokin keino. Yritämme lisätä nopeutta, mutta sen noustessa jo 15 km:iin tunnissa emme voi hallita pyörää, vaikka pitelisimme ohjaustangosta kiinni yhteisvoimin.

Kivisestä, epätasaisesta maastosta tien ulkopuolelta meidän onnistuu löytää itsellemme kiitorata. Täällä voimme saavuttaa noin 60 km:n tuntinopeuden, palaamme jälleen tielle ja lennämme sitten tällä nopeudalla kaikkien epätasaisuuksien ylitse. Takapyörä pyörii kahta vertaa nopeammin kuin etupyörä — Dunloprenkaamme joutuvat siinä kovalle koetukselle.

Nyt poikkeamme sivuun kauniilta vihreänsiniseltä Nigeriltä ja ajamme halki pölyisen, kuihtuneenvihreän pensassavannin Kanona kohden.

Usein sivuutamme neekerikylän, jonka mehiläispesää muistuttavat olkimajat seisovat vieri vieressä. Maalaiskylä ympäröi säännöllisesti piikkipensaaksista tai savesta rakennettu vallitus suojana petoeläimiä vastaan.

Täkäläiset neekerit ovat varsin alkukantaisia. Naisilla on useimmiten vyöllään lannevaate tai joskus vain helminauha. Miesten vaatetuksena ovat eläinten nahkat ja aseina nuija tai keihäs.

Silloin tällöin sulkevat tien suuret puhvelilauamat. Eläinten sarvet ovat lähes metrin pituiset. Jos ajamme hitaasti ja hiljaa ohitse, puhvelit ovat aivan rauhallisia.

Kun keskustelemme alkuasukkaiden kanssa, he suorastaan vapisevat pelosta ajatellessaankin, että me nukumme yöme metsässä — ja eräänlainen pulmakysymys onkin nukkua teltassa täällä leijonien ja leopardien maassa. Mutta ennen kuin menemme makuulle, sysäämme aina pari suurta pölkkyä nuorioon, ja niin kauan kuin se palaa, eivät villieläimet

lähesty meitä.

Kun yöllä poistumme Ranskan alueelta, nukkuvat vartijat niin sikeästi, ettemme voi saattaa yritystämme heidän tietoonsa. Ranskan alueella oleskellessamme emme siis ole lainkaan tarvinneet sitä ranskalaista viisumia, jonka saaminen oli aiheuttanut meille monen kuukauden työn.

Täällä Nigeriassa ovat asiat toisin. Kunnossa olevan viisumimme lisäksi meidän on ostettava itsellemme erityinen oleskelulupa.

Näemme edessämme laajan valonkajastuksen ja tunnemme savun hajua ilmassa: metsä palaa!

Kun tšekäläisen savannin muodostavat hajallaan siellä täällä sijaitsevat puut ja pensaat, joiden välillä kasvaa korkeata ruohoa, ei palo ole kovin voimakas. Päättämme sen vuoksi ajaa eteenpäin.

Savu tihenee, ja silloin tällöin juoksee joku vauhkoonnut eläin ohitsemme liekkejä paeten. Tuumimme jo kääntyä takaisin, mutta yritämme sittenkin päästä läpi ajamalla keskellä tietä.

Joku haavoittunut eläin törmää sivuvaunua vasten ja kaatuu tielle. Siitä olisimme ehkä saaneet hyvän aterian seuraavan päivän aamiaiseksi, mutta emme uskalla pysähtyä ja ottaa sitä mukaamme, sillä tuli riehuu nyt molemmin puolin tietä.

Keltaiset tulenlieskat kaikkialla sinisenmustassa yössä muodostavat mielikuvituksellisen näyn. Kuumuus ei ole niinkään paha, mutta savu kirvelee silmiä emmekä tahdo lainkaan nähdä tietä. Haluaisimme ajaa paloalueen läpi niin nopeasti kuin suinkin, mutta savu on edessämme kuin tiheä verho.

Tilanne alkaa jo tulla arveluttavaksi, mutta on myöhäistä kääntyä enää takaisin.

Kaukaa kuulemme neekerien tamtien kumisevan omituisen rytmikkäästi. Ehkäpä ne kertovat naapuriheimille metsäpalosta — tai olisiko kysymyksessä poppamies, joka salaperäisten voimiensa avulla yrittää sammuttaa liekit?

Lopulta saavumme paikkaan, missä tuli

on jo palanut loppuun, ja tänne yövymme tulen riehussa ympärillämme. Seuraavana aamuna heräämme keskellä mustaa maisemaa, missä tuhka lentää pilvenä ympärillämme liikkuessamme hiihtyneiden puiden ja pensaiden välissä. Tätä surullista, palanutta maisemaa jatkuu kilometrimäärin ajaessamme eteenpäin. . .

On vaikeata sanoa, onko Pohjois-Nigeriassa oikean- vaiko vasemmanpuoleinen liikenne — siellä ajetaan nimittäin keskellä tietä. Kun kaksi neekeriautonkuljettajaa kohtaa toisensa, he pysäyttävät ajoneuvonsa, juttelevat pari tuntia ja sopivat lopuksi siitä, kummalta puolen sivuuttavat toisensa. Kun valkoinen mies kohtaa kuorma-autoa ajavan neekerin, hän jatkaa edelleenkin matkaansa keskellä tietä — ja pakottaa täten kuorma-auton ajamaan jommalle kummalle puolelle tien sivuun.

Wolfram ja minä emme ole juuri vastapestyn näköisiä, ja siitä ehkä johtuu, ettei joku uninen neekeri heti huomaa, että häntä vastaan on tulossa pari valkoisen rodun edustajaa, mutta vältymme kaikeksi onneksi yhteentörmäyksistä.

Kun kaksi valkoihoista tulee vastakain, he väistävät kylläkin vasemmalle, mutta sellaista tapahtuu näillä tienoin niin harvoin, että täsmälliset määräykset tuskin ovat tarpeellisia.

Vihdoin saamme näkyviimme Kanon savella sivellyt ”talot” ja huristamme kaupunkiin, jossa on noin 50 000 asukasta, näistä kuitenkin valkoihoisia ainoastaan muutamia. Renkaamme, vararengaat mukaanluettuina, ovat loppuun kuluneet, joten meidän on jäätävä tänne pittemmäksi aikaa odottamaan rannikolla sijaitsevasta Lagoksesta tilattavaa renkastäydennystä.

Eräs hausaneekeri neuvoo meidät halpaan alkuasukashotelliin, jonne asetumme asumaan.

Pienet, vikkelät sisiliskot juoksentelevat täällä pitkin kattoa moskiittoja pyydystellen.

Kameleontti, joka tällä hetkellä on muuttunut keltaisen seinän väriseksi, is-

tuu oven viereisessä nurkassa väijyksissä. Kun joku kärpänen lentää sen ohitse, sen sinkauttaa pitkän kielensä salmannopeasti suustaan ja sieppaa kärpäsen, joka tarttuu tohon tahmeaan elimeen ja katoaa silmänräpäystä myöhemmin kameleontin vatsaan.

Pieni sisilisko, joka muistuttaa muinaisajan hirviötä en miniature, pistää päänsä esiin raollaan olevasta ovesta ja tutkii ympäristöönsä merkillisillä teleskooppsilmillään. Sen havainnot lienevät olleet levottomuutta herättävät, sillä se vetäytyy takaisin ja katoaa eteiskäytävän koloihin.

Riippuvaoksaneinen köynnöskasvi, Bougainvillea, työntää raskaat, tummanpunaiset kukkaterttunsa sisään tummanvihreästä ikkunasta ja levittää huumavaa tuoksuaan huoneeseemme.

Rumat, paljaskaulaiset korppikotkat astelevat vinoin variksenaskelin ympäri pihaa etsien ruoanjätteitä.

Kotkat kiertelevät suurin kaartein savimajojen yllä. Niiden on helpompi löytää ravintoa kaupungista kuin vuoristoista, joissa niiden varsinainen kotipaikka on.

Matkatavaramme on pinottu huoneemme yhteen nurkkaan. Toisessa valmistaa neekeriboy meille afrikkalaista ruokaa. Kolmannessa nurkassa on Wolframin työpaja, missä jokainen moottori-pyörän osa puretaan ja tarkastetaan — siihen emme uskalla ottaa ketään alkua-sukasta avuksi, sillä asia on meille niin tärkeä.

Neljänteen nurkkaan olen minä rakentanut matalan konekirjoituspöydän itseleni bensiiinastioita apuna käyttäen.

Vuoteemme toimivat päivisin istuimina, niiden välissä olevalta pieneltä, pyöreältä pöydältä tarjoilee boy teetä vieraillemme, joita ei olekaan vähän, sillä niin pian kuin afrikkalaiset saavat selville, ettemme ole englantilaisia, heillä on uskottavana meille monia poliittisia huolia. Kun he toteavat, että olemme siitä maasta, jossa valmistetaan tässäkin hotellissa saatavissa olevaa Carlsbergin ja Tuborgin olutta, heidän arvonantonsa meitä koh-

taan yhä lisääntyy. Tanskalainen olut maistuukin erinomaisen hyvältä tropiikkiin kuumuudessa, kun lämpömittari osoittaa 35°C varjossa.

Sellaiset ovat olosuhteet ”mustassa” hotellissa, Colonial Hotellissa, Nigerian Kanossa viikkoa ennen joulua. . .

#### Mustien häät

Illalla unohdetaan kaikki poliittiset huolet, sillä varakas Ngakamunm on mennyt naimisiin erään nuoren tytön kanssa. Sen johdosta kerääntyvät hänen ystävänsä juhlaan — morsiuspari ei itse tosin ole läsnä — joka vietetään Colonial Hotelin pihalla, juuri meidän ikkunoittemme alla.

Rummuttajat pärisyttävät alkeellisia rumpujaan, jotka ovat säilyttäneet mallinsa samanlaisena vuosituhansien ajan, ja laulavat esilaulajien johdolla kuorossa merkillisiä, melkein kauhistuttavia, ikivanhoja laulujaan, joiden rytmi on omi-tuisen kiihottava.

Väliin laulu ja rytmi häipyvät melkein kuulumattomiin, mutta sitten se jälleen kohoaa ja kiihtyy. Rummunlyöjät hakaavat soittimiaan yhä kiihkeämmin, ja kuoro yhtyy esilaulajiin sellaisella voimalla, että suorastaan ihmettelee, kuinka tällaista voi kestää minuuttikaupalla.

Musiikki tulee yhä hurjemmaksi ja hurjemmaksi. Monet katsojat, jotka ovat aluksi rupatelleet keskenään, yhtyvät mukaan eurooppalaisen korvissa sangen yksitoikkoiselta kuullostavan laulun ja rytmin innostamina.

Rummuttajat käyttävät sekä käsiään että rumpupalikoita, jotka muodoltaan muistuttavat jättiläiskokoisia nuijamaisia, kaarevia perhosen tuntosarvia, paukuttanein niillä tavattomalla voimalla rumpujensa nahkakalvoa.

Kuoro kiljuu nyt aivan kuin kaikki istuisivat hammaslääkärin tuolissa, ja minä pelkään, että rummuttajat kohta saavat mielenhäiriön.

Tämän voimainkoetuksen jälkeen konsertti tyyntyy, ja katselijat alkavat jälleen rupatella keskenään.

Rummunlyöjät istuvat toisessa päässä

aukiota, jota esilaulajat kiertävät. Vasemmalla on joukko alkuasukaskaanotaria pukeutuneina monipoimuisiin silkinpalaasiin, jotka tuovat mieleen Anthon Berg -suklaan loistopakkaukset.

Rummuttajien takana istuvat mustat herrasmiehet pukeutuneina turbaaneihin ja valkoisiin viittoihin, jotka hämärässä valaistuksessa erehdyttävästi muistuttavat pitkiä yöpaitoja.

Muut alkuasukkaat istuvat maassa rummuttajista oikealle. Osa heistä on rikkaita miehiä, jotka ovat sijoittuneet niin vaatimattomille paikoille vain osoittaakseen, etteivät halua tekeytyä muita paremmiksi. He osoittavat todellakin olevansa rikkaita kutsumalla luokseen kuuluttajan, joka sitten kovin huudoin keskeyttää rummuttajien melun ja pyytää yleisöä kuuntelemaan. Rikas Hamun nousee seisomaan ja ilmoittaa hiljaisella äänellä kuuluttajalle, mitä tämän on sanottava — että Hamun nyt lahjoittaa 1 500 markkaa vastanaineille. Kuuluttaja ilmoittaa tämän jälkeen lahjoituksen, mainitsee summan pariin kertaan ja toistaa Hamunin vähemmän vaatimattomat lausunnot Hamunin itsensä seisossessa ja paistatellessa sen huomion loisteessa, jonka hänen mahtailuva eleensä herättää.

Joku toinen lahjoittaa tämän jälkeen morsiusparille 600 mk, ja kolmas antaa 300 mk orkesterille, mikä aikaansaa suorastaan helvetillisen metelin, joka kuuluu yli puolen kaupungin ja herättää torkkuvia koirat kilometrien säteellä. Rummunlyöjät osaavat todellakin antaa arvoa juomarahoille.

Ja juhla jatkuu edelleen samalla vauhdilla ja voimalla. . .

Paria tuntia myöhemmin työntyvät ensimmäisen kerroksen eräästä ikkunas- ta esiin valvomisesta väsyneet kasvot. Wolfram on epätoivoissaan; hän ei ymmärrä hituistakaan musiikkia, vaan pitää varmaankin sataa paukkuvaa moottoripyörää parempana kuin rummutusta. Olen jotakuinkin varma siitä, että hän mielellään tarjoaisi orkesterille 300 mk saadakseen yörauhan.

Vasta kello neljän tienoissa rummutta-

vat lopettavat ja laulajat vaikenevat.

Häävieraat lähtevät vähitellen koti- hinsa. Pienet hausatyöt ottavat mielellään vieraan mukaansa lähtiessään. Se on ystävällisyyden osoitus, josta maksetaan hyvin, sillä näitä pieniä kaunottaria, jotka ovat vain 15—18-vuotiaita, pidetään tärkeimpinä ja rikkaimpina henkilöinä omis- sa kaupunginkortteleissaan, missä he viettävät elämänsä pienissä ”huoneis- toissaan” mukavasti kuin prinsessat peh- meiden tyynyjen, suuren silkinpaljouden ja — rottalaumojen ympäröimänä.

Kanon Cityssä asuu yksinomaan mus- taihoisia. Joku harva vaaleamman ruskea todistaa kuitenkin musta-valkoista liitos- ta.

Valtava 20 km:n pituinen savivalli ympäröi kaupunkia, ja sen sisäpuolella kohoavat talot: rikkaiden aaltolevykat- toiset maapähkinävarastot ja rahvaan asunnot, tasakattoiset savitalot, joissa on kummalliset pienet tornit kulmissa.

Katot ovat korppikotkien oleskelu- paikkoja. Niitä istuskelee siellä usein suu- ria joukoin tähystelemässä jätteitä, tai ne uskaltautuvat suorastaan katukäytävälle. Sen ne voivat tehdä kaikessa rauhassa, sillä sen paremmin ihmiset kuin eläimet- kään eivät koske näihin haaskalintuihin. Mutta ylhäällä kattojen päällä ne saavat olla täysin rauhassa, sillä saviseinät eivät kannata ihmistä.

Kaduilla on vilinää. Vedenkantajat, isot, vahvat neekerit pukeutuina alkeel- lisiin lannevaatteisiin vaeltavat koko päi- vän vedenottopaikoille ja taas takaisin kantaen pyöreätä saviruukkuja pänsä päällä.

Naiset kulkevat pidellen taitavasti suu- ria kurpitsa-astioita päälallaan. Pullan- myyjät ovat nääntymäisillään valtaviin kantamuksiensa alle.

Nuori poika juoksee pitkin katua va- dillinen papukakkuja paljaaksi ajellulla päälallaan.

Poppamies kantaa koria, joka on tä- pötäynnä kotitekoisilla hajuvesillä ja lääkkeillä täytettyjä pulloja. Ne on pinot- tu niin korkeaksi pyramidiksi, etten tart-

tuisi koriin edes käsin pudottamatta siitä jotakin maahan.

Mutta mustat kantavat aina kaikki kantamuksensa, olivat ne sitten isoja taikka pieniä, pänsä päällä. Varsinkin naiset ovat siinä taitavia, ja harvoim nä- kee arkipäiviäiseen työhön liittyneenä niin suurta naisellista suloutta kuin sil- loin, kun mustat naiset aamuisin suora- ryhtisinä kiiruhtavat torille tavarakanta- mukset päälallaan.

Nuori poika ajaa polkupyörällä kan- taen jotain auton varaosaa pänsä pääl- lä.

Lauma nautoja, joilla on metrin pi- tuiset sarvet, tulee pitkin katua, ja minä annan niille kunnioittavasti tietä.

Tuossa tulee neekeri ajaen ikivanhaa moottoripyörää, jossa ei ole lainkaan etu- rengasta. Hän käyttää aina vain ykkös- vaihdetta, sillä siten moottoripyörä pitää eniten melua ja herättää eniten huomiota. Hän katselee ympärilleen ylpeänä kuin paavi ja painelee keskeytymättä äänitor- ven kumipalloa herättääkseen lisähuomi- ota ja kohotaakseen yläpuolelle suuren massan, joka kykenee aiheuttamaan melua vain tyhjiillä peltirasioilla. Kun hän näkee minut, hän unohtaa kokonaan kat- sella eteensä ja törmää suoraan munako- riin. Moottori paukahtaa, ja koko hökö- tys pysähtyy päästään pihahduksen.

Sama neekeri ostaa joka lauantai ben- siiniä koko viikkopalkkallaan ja lähtee aje- lulle kaupungin ulkopuolelle. Kun moot- toripyörä hajoaa tai bensiini siitä illan mittaan loppuu, hän työntää sen kotiin yöllä, mutta hänellä on joka tapauksessa ollut mielestään hauskaa.

Joku ikivanha ford ajaa joskus pitkin katua säksättäen, mutta muuten kaupun- gissa näkee vain jalankulkijoita ja aasilla ratsastavia alkuasukkaita.

Alkuasukkaat kantavat pänsä päällä mitä ihmeellisimpiä tavaroita. Joku pitää siellä pientä pulloa, jonka hän aivan yhtä hyvin voisi pistää taskuunsa, toinen kul- kee suljettu sateenvarjo pänsä päällä. En ihmettelisi lainkaan, vaikka jonakin päivänä näkisin jonkun neekerin kanta- van kävelykeppiä pänsä päällä. Kenki-

ään he kantavat usein siellä — taloude- listista syistä.

Yleensä vaihtelevat kantamukset pienistä heinätkoista kokonaiseen kana- tarhaan, joka on sijoitettu valtavan suu- reen pajukoriin, ja vaikka kanat liikkuvat sinne tänne korissa, säilyttää kantaja jat- kuvasti korin tasapainon — eikä hän ole milläänkään, vaikka joku kana tiputtaa läjäsen korin pohjan läpi.

Lapsia ei sentään kanneta päälalla, vaan lähtiessään ostoksille, pestessään vaatteita tai valmistessaan ruokaa äidit kantavat aina pienintään selässään nyy- tissä.

Keskellä tätä vilinää astelevat pienet aasit kantaen koreissaan suuria kuormia. Lampaat ja vuohet juoksentelevät va- paina kaikkialla. Hanhet ja ankat kaipa- vat ilmeisesti vähän kosteutta tämän kui- van savipölyn sijaan.

Ajan varovasti eteenpäin tässä hyö- rinässä. Kadunristeyksessä seisoo liiken- nepoliisi pienen olkikatoksen alla odotta- en päivän kahta tai kolme autoa saapu- vaksi. Kun hän näkee vieraan moottori- pyörän, hän levittää molemmat kätensä ja jalkansa ja häätää kaikki jalankulkijat ja aasilla-ratsastajat loitolle sen ajaessa ohitse.

#### Kanon torilla

Kauppatori on laajuudeltaan yli neljä neliökilometriä — ja sen jokainen neliö- metri kuhisee elämää.

Torin ensimmäisessä osassa myydään polkupyörätarvikkeita, sillä kaupungissa on todellakin joitakin neekereitä, joilla on oikein hienot pyörät. Täällä myydään lyhtyjä, renkaita, sisärenkaita, paikkaus- välineitä ja paljon muuta, mutta tärkeim- pänä kauppatavarana ovat isot, kirkaat polkupyöränkellot.

— Moni neekeri, joka uneksii joskus tulevansa rikkaaksi ja saavansa itselleen polkupyörän sekä siihen kaksi tai kolme kelloa, säästää ensin kokoon tuollaisen kiiltävän pyöränkellon hinnan — kun hän on on saanut sellaisen, hän tuntee, että

toinen puoli hänen tulevaisuudensa haavees-  
taan on jo täyttynyt.

Viljakaupan tärkeimpiä tavaroita on riisi. Sitä ei ostetan nauioittain tai kiloittain — mittana käytetään sikarilaatikkoa. Kuudellakymppillä saan koriini kymmenen laatikollista riisiä, ja niin on joulu-puuroimme varmistettu. Mekin saamme nyt vaihtaa aamuisen kaurapuuroimme riisiin, joka on täällä halvinta.

Peilimyymälöistä, joissa sadat kuvatimet välkkyvät auringonvalossa, voi myös ostaa helminauhoja, korvarenkaita, kotitekoista hajuvettä, jota kuitenkin paras käyttää etupäässä ulkoilmassa, rannerenkaita, vehnäjuhopuuteria, vahvaa, tummansinistä väriä, jolla värjätään silmänalukset, ja monia muita tavaroita, jotka ovat välttämättömiä alkuasukas-kauontarille, jotta he voisivat pysytellä aikansa tasalla.

Kaikenlaiset peltiesineet ovat tärkeitä tavaroita, alkaen bensiniitynyreistä, joista suoraksi takomalla valmistetaan ovia, aina savukelaatikoihin ja säilykerasioihin saakka, josta tehdään kuppeja, lampuja, säästölippaita ja muita senkaltaisia esineitä.

Kangastavaroiden hinnat ovat korkeat, mutta Nigerian neekerit pitävät kovasti vaatteista. Naiset käärivät usein ympärilleen suuren määrän kangasta, jota he eivät raski leikata palasiksi ja ommella puvuksi.

Miehet käyttävät päivälläkin pitkiä yöpaitoja, jotka ulottuvat nilkkoihin saakka.

Värjäysaltaina käytetään noin metrin syvyisiä, maahan kaivettuja kuoppia, joissa on tummaa, pistävänhajuista nestettä. Tällaisessa värjää tavallinen neekeri valkoisen kankaan tummansiniseksi, koska se on käytännöllisempi väri.

Eräaseen torin nurkkaan on neekeri-kokki sytyttänyt nuotionsa, jonka liekeissä hän paistaa pitkien puikkojen päähän asetettuja lihan- ja maksanpalasia. aivan kuten meillä Tanskassa saa kadulla ostaa baijerinmakkaraa, voivat alkuusukat täälläkin ostaa pienen aterian halvalla, ja halpaa se tosiaan onkin, sillä

vain harvat ansaitsevat tästä ”ravinto-loinnista” enempiä kuin 40—50 mk päivässä.

Kööpenhaminan Rådhusplatsin kyyhkysten sijasta, jotka viihtyvät makkarakärkyjen vaiheilla, esiintyy täällä joukko suuria, rumia korppikotkia.

Maahan levitetyllä niinimatollaan istuu parturi. Asiakkaat haluavat usein, että koko heidän päänsä ajellaan paljaaksi, niin että se on sileä kuin muna.

Parturin vieressä toimii alkuasukaslääkäri. Hän on erikoistunut paiseiden hoitoon. Kun potilas saapuu käsiteltäväksi, imetään mätä paiseista pitkän puhvelin-sarven avulla. Maksu on noin 3 mk paiseelta. Alennusta myönnetään, jos niitä on enemmän kuin viisi, mutta maksu vaaditaan käteisellä.

Varjoisien niinimattojen alla istuu parikymmentä räätäliä ompelukoneittensa ääressä. Juhlapukimia, jotka voivat olla niinkin yksinkertaisia, että niihin ei kuulu muuta kuin pitkä pala valkoista kangasta, johon on tehty aukko päätä varten, toimitetaan (pään) mitan mukaan muutamassa minuutissa.

Kun hedelmäkauppiaalta tiedustelee kauniiden, keltaisten ananasten hintaa, hän vaatii 90 mk kappaleelta. Jos tämän hinnan maksaa heti, otaksuu myyjä ostajan olevan amerikkalaisen tai arvelee tämän saaneen auringonpistoksen. Ei, täällä käydään kauppaa aivan toisella tavalla: kun halutaan ostaa ananaksia, tiedustellaan ensin banaaneja.

— Kuusikymmentä markkaa terttu, sanoo myyjä silmää räpäyttämättä.

— Anteeksi, paljonko se oli? Kuulinko oikein?

— Neljäkymmentäviisi markkaa. . . ne ovat erinomaisia banaaneja!

— Neljäkymmentäviisi markkaa, toistaa ostaja epäluuloisena ja pudista päätään, samalla kun hän on aikovinaan lähteä pois.

— Kolmekymmentäviisi. . . kolmekymmentäviisi. . . se on hyvin halpa hinta, huutaa myyjä.

Ostaja pudistaa päätään ja lähtee todel-lakin tiehensä.

— Kolmekymmentä, kolmekymmentä markkaa. Ei, ottakaa se kahdellakymmenelläviidellä, vain kahdellakymmenelläviidellä markalla! myyjä huutaa ostajan jälkeen, joka kuitenkin ei saa kääntyä takaisin eikä muullakaan tavalla osoittaa minkäänlaista mielenkiintoa häntä kohtaan.

Paluumatkalla pysähdytään kuin satumalta viereisen myyjän kohdalle ja katsellaan hänen tavaroitaan.

Hedelmäkauppias herää heti paikalla. — Hienoja banaaneja, vain kolmekymmentä markkaa terttu, herra!

Kiitos, mutta en tarvitse!

— Kaksikymmentäviisi markkaa. Lahjoitan teille banaanit kahdellakymmenelläviidellä markalla!

— En ota vastaan niin kalliita lahjoja!  
— Kaksikymmentä markkaa, kaksikymmentä markkaa, sanoo myyjä vaike-roivalla äänellä.

Ostaja pudistaa kiusaantuneen näköisenä päätään, aikoo jälleen lähteä, mutta tiedustelee ystävällisen alentuvasti, onko kaikilla hedelmillä yhtä ihmeelliset hinnat.

— Appelsiineja, kolmesta markasta kymmeneen markkaan, ananakset kolmekymmentä markkaa jne.

— Kolmekymmentä markkaa yhdestä ananaksesta, ostaja toistaa hämmästyneenä.

— Ei, vain kaksikymmentäviisi markkaa.

— Se on liian paljon!

— Kaksikymmentä markkaa.

— Liian paljon!

— Kahdeksantoista, herra!

— Ei, etsin mieluummin jonkun toisen myyjän.

— Viisitoista markkaa! Minä myyn sen viidellätoista markalla, koska tarvit-sen tänään rahaa, sanoo myyjä nyt itku kurkussa.

— Annan sinulle siitä seitsemän ja puoli markkaa!

— Seitsemän ja puoli, seitsemän ja puoli, seitsemän ja puoli markkaa. . . myyjä repii epätoivoissaan tukkaansa ja

kertoo ympärillä seisoville, kuinka häpeällisesti häntä aiotaan kohdella.

Muutaman minuutin kuluttua olen kuitenkin ostanut ananaksen kolmella-toista markalla ja saanut lisäksi banaanit, jotka eivät minua todellakaan kiinnostaneet, yhdeksällä markalla. Mutta hedelmäkauppias kertoo muille, kuinka hävyttö-mästi olen polkenut hänen hintojaan, vaikka hänellä on kotona kolme vaimoa ja parikymmentä lasta elätettävänään. . .

Kun seuraavana aamuna saavun torille, ottaa sama hedelmäkauppias minut vastaan avosylin ja on ilmeisesti antanut minulle anteeksi, etten antanut hänelle liian paljon rahaa vietäväksi kotiin kolmelle vaimolle ja kahdellekymmenelle lapselle. Mutta minä en ole unohtanut, että puolet niistä banaaneista, jotka sain niin uskottoman halvalla, olivat mädäntyneitä.

— Sinä olet liian kallis ja sinun banaanis ovat mätää. En tee enää koskaan kauppia sinun kanssasi, sanon minä ja aion kulkea ohitse.

— Ei, ei, minun banaanini eivät ole mätää. Teidän boynne on varmaan puristanut niitä kotimatalla, herra. Maistakaa näitä banaaneja, ilmaiseksi, herra, sanoo hän ja ojentaa yhden minulle.

Se banaani on todellakin hyvä. Ostan kaksikymmentä kappaletta samanlaisia, mutta tutkin jokaisen tarkoin. Tänään hän ei petä minua!

Banaanit olivat kaikki hyviä, mutta kun tulen kotiin, huomaan myyjän antaneen minulle vain 15 kappaletta 20:n asemasta. Sillä tavalla käydään kauppaa täälläpäin. . .

## Nigeria

Nigeria on maailman rikkaimpia raaka-ainealueita. Sen maaperästä löytyy öljyä, sulaa, jalokiviä ja koko joukko erilaisia metalleja, mm. kultaa ja hopeaa.

Öljyä, jonka olemassaolo hiljattain on todettu, ei kuitenkaan käytetä hyväksi, sillä afrikkalaiset lakkoilevat eivätkä halua antaa englantilaisten päästä hyötymään siitä. Maan raaka-aineet viedään



100-prosenttisesti Englantiin ja maataloustuotteista 80 %.

Tärkeimmät tuotteet ovat maapähkinät, kookospähkinät, maissi, vehnä, riisi, kaakao, jamssi, sokeriruoko, maahonki, kumi, appelsiini, sitruunat, grapehedelmät, banaanit, ananakset, mangohedelmät ja taatelit. Mutta huonot kuljetusmahdollisuudet ja maanviljelyskoneiden puute sinänsä sekä erityisesti nigerialaisten ja englantilaisten kesken vallitseva epäsuoruu aiheuttavat sen, ettei Nigeria ole niin rikas ja kukoistava maa kuin se muuten voisi olla.

Juuri näinä päivinä ovat maapähkinöiden ostajat palanneet kotiin the bushista, viidakosta, missä he ovat olleet niitä ostamassa, ja nyt kohoaa englantilaisten vientiyhtiöiden varastoihin maapähkinäsäkkipyramidi toisensa viereen. Jokainen pyramidi saa nigerialaiset ajattelemaan, että englantilaiset voittavat niillä miljoonia dollareita Amerikasta ja maksavat Nigerialle vain pienen prosentin tästä.

Monet nigerialaiset ovat opiskelleet USA:ssa ja saavuttaneet korkeita oppiarvoja. Meitäkin käyvät tapaamassa monet professorit ja muut oivallisen yliopistovistyksen saaneet alkuasukkaat, jotka kaikki ovat erinomaisesti perehtyneet kukin omaan alaansa.

Samanaikaisesti on kuitenkin hyvin suuri osa kansasta jäänyt samalle alkukantaiselle sivistysasteelle, jolla se on ollut jo 2 000 vuotta sitten. Tämä johtuu siitä, että Nigerian neekerit kuuluvat kilpaileviin heimoihin, jotka puhuvat eri kielillä ja joiden kesken yhteistyön aikaansaaminen on hyvin vaikeata. Maalaisväestö ei myöskään ole millään tavalla kypsä osallistumaan politiikkaan. Sitä vastoin kaupunkien asukkaat ovat erittäin kiinnostuneita maansa hallinnosta, ja suurin osa heistä on heimoista ja kielistä riippumatta yksimielisiä siitä, että Englannin vaikutusvaltaa Nigeriassa on vastustettava. Nigerialaisia ei kuitenkaan ole valmennettu poliittiseen ajatteluun ja yhteistyöhön. Heidän vaatimuksensa eivät ole vielä täysin selvillä, ja yhteistyötä vaikeuttaa, kuten jo on mainittu, eri heimo-

jen halu hallita toisia. Nigerialaisten yleinen käsitys on kuitenkin, että Englanti hyötyy liiaksi heidän kustannuksellaan, ja sen vuoksi alkuasukkaat vaativat vapaakauppa- ja itsehallinto-oikeutta.

Nigeriassa ei ole minkäänlaisia tehtaita. Kumi ja puuvilla viedään jalostettavaksi Englantiin, mistä ne sitten palaavat takaisin Nigeriaan kalliina kumijalkineina ja puuvillakankaina. Neekerit vaativat tämän vuoksi tehtaiden perustamista omaan maahan omien raaka-ainoiden jalostamista varten. Eräänä vaatimuksena on myös, että olot järjestettäisiin täysin demokraattisiksi ja kaikille annettaisiin samanlaiset oikeudet.

Englanti on kuitenkin kiinnittänyt Nigeriaan suuria pääomia, mm. rautateihin, ja ansaitsee maan kaupasta niin paljon, että se tekee kaikkensa pitämään siirtomaan käsissään niin kauan kuin se suinkin käy päinsä. Ja kun tunnetaan Englannin siirtomaapolitiikka, on selvää, että Nigerian ääni kantautuu harvoin kauemaksi kuin Lontoon siirtomaaministeriöön saakka. Kun nigerialainen lähetystö kääntyy tämän puoleen, saattaa lopputulos neuvotteluista saada muodon, joka yllyttää nigerialaiset muodostamaan maanalaisten liikkeeseensä uusia vastarintaosastoja.

Niin, Nigeria on Vanhan Englannin vaikea lapsi. Lapsi alkaa varttua ja on jo alkanut ajatella itsenäisesti. Se on varmasti harjaantumaton johdonmukaiseen ajatteluun, mutta se tulee päivä päivältä yhä viisaammaksi ja viisaammaksi, ja monet asiat, vaikkapa ne asetettiin päällelleenkin, saattavat muodostua riittävän vaikeiksi kasvatusaiti Englannille. Ottolapsi haluaa seistä omilla jaloillaan, ja ellei vaatimusta hyväksytään, on ehkä vain ajan kysymys, milloin lapsi juoksee tiensä...

Me olemme muuttaneet Colonial Hotelista — se alkoi tulla meille vähän liian rasittavaksi kaikkine neekereineen, jotka tulivat luoksemme ”vierailulle” ja käyttäytyivät kuin olisimme tunteneet heidät jo parinkymmenen vuoden ajan, vaikka he olivat nähneet meidät vain kadulla.

Suuri osa vieraista osoittautui olevan kainenmoisia petkuttajia, vaikka he eivät onnistuneetkaan vetämään meitä millään tavoin nenästä.

Sen sijaan pystyimme telttamme nurmikolle erään rest housen viereen; siinä asuu joukko englantilaisia siirtolaisia, jotka ovat tulleet erämaan halki suurempaa tietä kuin me.

Ja kukapa saapuukaan samana iltana? Jack ja Dick, jotka jätimme Gaoon. Dick jatkaa heti matkaa, mutta vaikeudet aistuvat Jackia, kuten tavallista. Nyt hänen vaununsa on liian suuri tšekäläisille teille ja silloille tai kuljetettavaksi jokien yli lautoilla. Hän ei voi myydä vaunua täällä, koska se on liian raskas soveltuakseen paikalliseen käyttöön, eikä hän saa lupaa ostaa mitään toistakaan autoa. Hänelle ei anneta mitään muuta mahdollisuutta kuin palata takaisin Englantiin. Mutta Jackia ja hänen seuruettaan ei mikään saa ajamaan uudelleen erämaan halki — ei ikinä!

Muut siirtolaiset ovat jääneet Nigeriaan ja saaneet puolen vuoden odotuksen jälkeen työluvan, mutta kun täällä ei ole työkaluja, on varsinkin mekaanikon hyvin vaikeata aloittaa mitään työtä. Kuinka nyt siis käy Jackin näissä olosuhteissa? Aika on sen näytävä...

Meidän pieni leirialueemme on erinomainen. Erityisesti iloitsimme siitä, ettei täällä ole paljon neekereitä. Jos joku näyttäytyy, ajamme hänet tiensä — pian meillä olisi muuten ympärillämme kymmenittäin heitä. Meistä ei tosin ole oikein kohdella neekereitä sillä tavalla ja ajaa heitä tiensä kuin koiria, mutta valitettavasti se on välttämätöntä. — Jackilta on varastettu kahden päivän aikana 60 puntaa (lähes 40 000 mk).

Täällä on oltava varuillaan muidenkin kuin varkaiden suhteen. Rest housen ovelle ovat poliisiviranomaiset naulanneet pitkän luettelon varoituksia matkustaville:

Älkää koskaan nukkuko ilman moskiittoverkkoa.

Nauttikaa joka päivä Quinacrinea;

muuten joudutte pian malariapotilaaksi sairaalaan.

Keittäkää aina juomavetenne. Puna-tautivaara on olemassa.

Pitäkää aina päässänne hellekypärää. Auringonpistos saattaa olla hengenvaarallinen.

Älkää milloinkaan kulkeko avojaloin. Maassa on täällä myrkyllisiä hyönteisiä ja matoja ja sitä paitsi myrkkykäärmeitä.

Maksakaa boylle korkeintaan 30–60 mk päivässä.

Maksakaa korkeintaan neljäsosa siitä, mitä kauppiaat teiltä vaativat.

Antakaa kokkinne suorittaa toriostokset. Hän pettää teitä, mutta jos teette ostoksenne itse, petetään teitä vielä enemmän.

Jne. jne.

Kun lähemme kylästä, meidän on aina otettava ladatut pistoolit mukaamme, sillä the bushissa ei ole lakia eikä oikeutta — oikeus on puolellaan sillä, joka on vahvin tai joka ampuu ensin.

Silloin tällöin häviää the bushiin läheneitä maapähkinöiden ostajia jäljettömiin, mutta miten heille on käynyt, sitä ei poliisi pysty selvittämään.

**Jatkuu seuravassa numerossa . . .**

## JOULUMYYJÄISET

Pikkukaupungin hyväntekeväisyisyhdistyksen joulumyyjäisiin ikäneiti Impi Paavilainen oli lahjoittanut ompelemansa miehenpyjaman. Hän ei ollut sellaisia ennen ommellut, ja niinpä olikin sattunut sellainen pikku erehdys, ettei pyjamanhousuissa ollut edessä aukkoa. Lahja otettiin tietenkin vastaan, mutta lahjoittajalle selitettiin varovasti, mikä komellus oli sattunut. Neiti Impi Paavilainen synkistyi ensin, mutta sitten hänen muotonsa kirkastui:

— Mutta kyllä kai poikamiehetkin tarvitsevat pyjamia?

## *Kesäisiä kuvia Kontiosta*



*'Hei! Miksei Kontioralli ole useammin kesän mittaan.'*



*Laulajapoika Robin osallistui moottoripyörällä ensi kertaa kokoontumisajoon ja lupautui mukaan myös ensi kesän kontioon.*

# Motoristin vapaapäivä



Bensiinikauppiat eivät kovinkaan paljon rikastuneet näiden poikien rallimatkasta, sillä pienet Hondat eivät montaa litraa polttoainetta kuluttaneet Helsingistä Kontioon matkatessa.





*Hyvää moottoripyörän ja tasapainon hallintaa vaatii tällainen lankulla ajo. Aika näyttävää, koettakaapa harjoitella itsekukin. Pistetään vain kaksi kakosnelos-lankkua peräkkäin.*



*Sensijaan tässä kuin taidetta niinikään, joustavaa ja sulavaa pujottelua oli nuoremman veljen esitys pienemmällä pyörällä. Kiitokset hyvästä ohjelmasuorituksesta.*



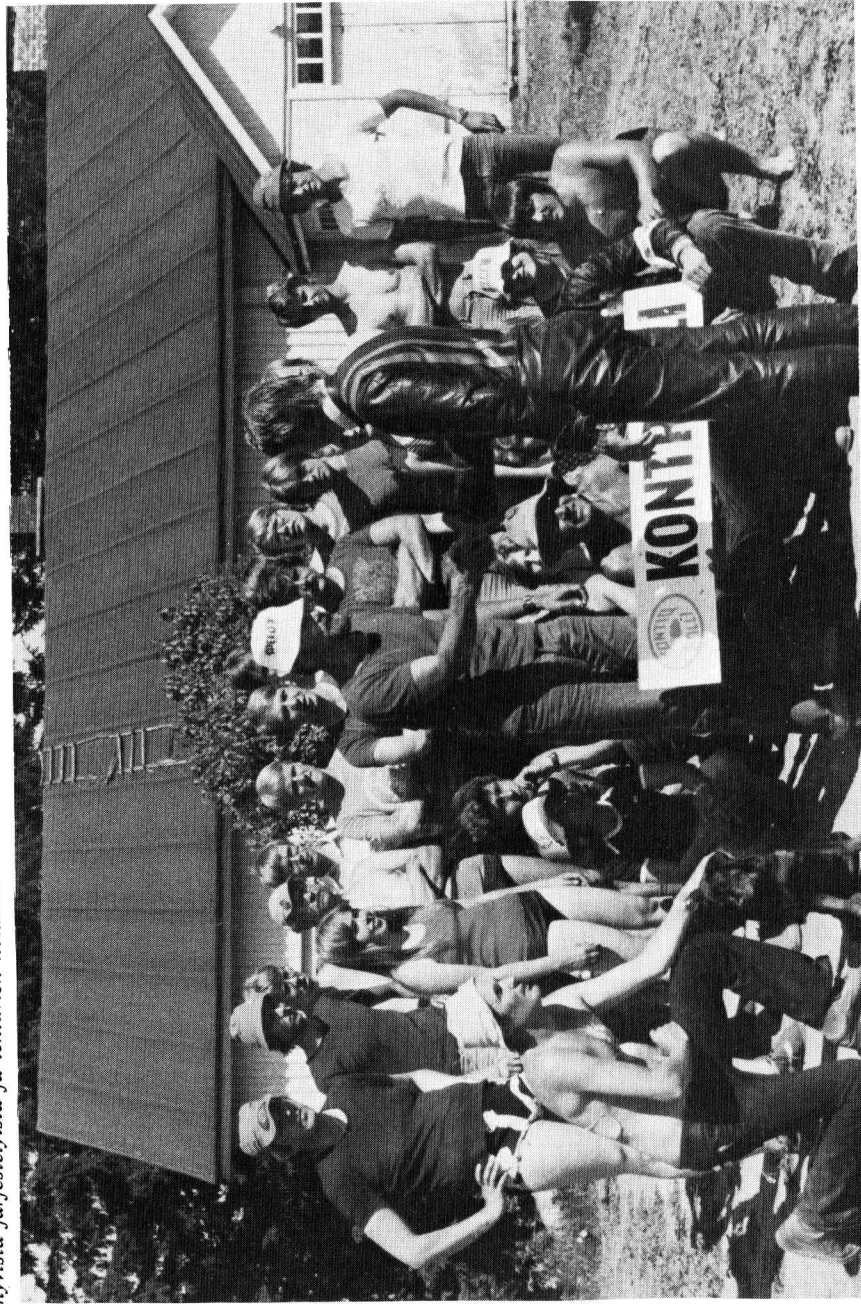
*Mauri Kettusella oli vain sadan kilometrin matka ralliin joten hän ehti mukaan kesken heinätekokiireiden.*





*Nuotanveto käynnissä. Jännitys tihenee, onkohan siellä mitään. Perä on jo näkyvissä. "Pojat, siellä on kalaa!"*

*Tässä kaikki puuhakkaat tytöt ja pojat maskotti mukaanlukien, jotka vastasivat onnistuneesta Kontiorallista. Simo Nokso kiittää hyvistä järjestelyistä ja tehtävien hoidosta.*







*Oikein mukavia Joulunpyhiä ja  
Onnekasta Uutta Vuotta  
toivottaa Motoristi*

## 33 riviä

tehtävän oikein ratkaisseiden pystyvissä oli luettavissa "KAHDESTOISTA KONTIORALLI SONKAJASSA". Suoritetussa arvonnassa selvisi palkinnon voittajaksi Terho Keinonen, Ouluntie 14 C 26, 22100 Raahе. Motoristi onnittelee!

### MYYTÄVÄNÄ

NORTON 350, vuosimalli -64. Tyyppi-malli n:o 50. Alkuperäinen kunto. Puh. 968-12 490.

MOTOGUZZI 850 GT -73. Runsain matkavarustein mm. Craven-sivulaukut ja takalaukku, poliisimallin lisävalotelineet, tankkilaukku ym. Sovittaessa maksuaikaa. Kari Fellman, Mikonkatu 11 C 38, 00100 Helsinki 10. Puh. 90-625 574 koti ja työ.

Myydään yli 20 lit. pun/valk. TANKKI 650 Yamahaan, hinta 350 mk. Shoei TUULISUOJA hinta 250 mk. Speed 7 varttikate hinta 200 mk. Puh. 90-338 443.

YAMAHA XS-2 650 -72, hienokuntoinen, Craven SIVU + PERÄ-LAUKUT, iso TANKKI, uudet KETJUT + RATTAAT + AKKU + TAKA-ISKARIT. Talvihinnalla. Puh. 90-468 2477.

Halutaan luopua sopivaa rahaa vastaan BMW R-90 S:stä vm 74-75. Puh. illalla 921-444 657, työ 921-735 111/Budich.

Honda 500 JARRULEVY + PURISTIN. Puh. 921-766 036/ Turkkа Kankare, 21480 Prunkila.

## Ilmoitus

Henrik Budic ja Pekka Järvinen (vanhempi) olette molemmat velkaa yhden kappaleen champanjapulloja.

Esko ja Päivi



Musta erittäin siisti HONDA CB 500 -74 vakiovarustuksin tai täydellisin matkavarustein: 27 l tankki, perä- tai sivulaukut (kaikki lasikuitua), halovalot, Koni-iskunvaimentimet. Kyselyihin vastaa Ahvo Kunttu os. Karjalainen. 54100 Joutseno. Puh. 953-35 319 kotiin tai 953-34 377 töihin.

BMW:n MATKAKATE (MFB model "piikkiö") täydellisenä: halogeenivalot, kiinnitysraudat, reunanauhut ja lasi (alkup.) Väri: helmenharmaa. Ajettu vain 2500 km.

Nastoitettut TRIAL-RENKAAT: taka 4.00" x 18", etu 3.25" x 19". Uutta vastaavat, ajettu vain 1500 km maantiellä.

Erikoinen INTEGRAL-KYPÄRÄ: AGO Agv Imola Replica (pun. + vihr. + valk. + kullaväriäinen raita).

Tiedustelut osoitteella JOUKO MISTOLA, YO-KYLÄ 62 A 6, 20510 TURKU 51 tai puh. 921/377 383 (help. myöh. illalla).